

VEČERNIK

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XV.
Štev. 37

TELEFON (UREDNIŠTVA): 25-67
TELEFON UPRAVE: 25-67 in 28-67
TELEFON OGLASNEGA ODDELKA: 25-67
Poslovalnica Ljubljana, Franciškan. 6. tel. 46-91
Poslovalnica Celje, Prešernova 3. telefon 280

Maribor, petek 14. februarja 1941

NAROCNINA NA MESEC
Prejeman v spravi ali po pošti 14 din.
Dostavljen na dom 16 din, tujina 30 din.
POŠTNI ČEKOVNI RAČUN: 11.400

Cena
din 1.—

Turške obrambne priprave dovršene

V Londonu napovedujejo v prihodnjih tridesetih dneh dve vojni akciji proti angleškim pozicijam v Sredozemlju — Angleška vojna misija v Turčiji zaključila svoj obisk — Prizadevanja Bolgarije

CARIGRAD, 14. febr. ZPV. Kakor poročajo turški listi, so dokončane vse vojaške priprave, ki so bile začete pred tedni v posameznih krajih. Turčija se je zavarovala na vse strani, ne zato, ker bi imela kake napadalne namene, ampak ker hoče biti vedno takoj pripravljena na vsako eventualnost. Stališče Turčije je dovolj znano. Trdno je odločena, da bo smatrala vsak vpad v Bolgarijo kot akcijo, na perjeno direktno proti sebi in zato ne bo čakala, da se tuje čete približajo njeni meji v Traciji in da jo napadejo. Tisti, ki pripravljajo morda tako akcijo, naj ne govorijo nobenih iluzij glede zadržanja Turčije. Glede Sovjetske zveze izjavljajo na poučenem mestu, da niso prešli iz Mos-

kve ničesar, ne v tem ne v drugem smislu, ker Kremelj na vse molči. Vendar so pričrpani, da se Sovjetska zveza v vojni konflikt ne bo direktno vmešala ne na eni ne na drugi strani. Kljub temu se Turčija prav dobro zaveda, da Sovjetski zvezi ne more zaupati in da bi v primeru zloma Turčije izkoristila nastali položaj v svoj prid, kakor ga je na Poljskem in v Romuniji. Turčija je zato utrdila svojo mejo tudi na zahodu države.

LONDON, 14. febr. Ass. Press. Angleški napovedovalec v radiu je dejal, da je pričakovati dvojni napad na Gibraltar in Suez v prihodnjih 30 dneh. S tem bi nasprotnik hotel zapreti oba vhoda v Sre-

dozemlje in izolirati angleške sile v Libiji. Udarci na Gibraltar naj bi podprle nemške čete v svobodnem prehodu preko Španije, udarci na Suez bi morale prenesti turške čete.

ANKARA, 14. febr. Reuter. Včeraj je bil zaključni sestanek med člani britske vojske misije na srednjem vzhodu in člani turškega generalnega štaba. Delegati se bodo vrnili v Kairo, kjer bodo podali poročilo vrhovnemu poveljniku, generalu Wavellu. Cornwell je obiskal včeraj šefa turškega generalnega štaba, maršala Čakmaka.

SOFIJA, 14. febr. Ass. Press. Bolgarija skuša s pomočjo Italije in Nemčije na di-

plomatski način dobiti od turške vlade obljubo, da ne bo intervenirala, če bi nemške čete vkorakale v Bolgarijo, pravijo poročila nekaterih osebnosti.

BOLGARSKI DEMANTI

SOFIJA, 14. febr. DNB. Bolgarska tiskovna agencija demantira vesti neke tuje agencije, po katerih je prispelo v Bolgarijo tisoč nemških letal, da so bolgarska letališča zasedli Nemci in da je prešlo Donavo na tisoče nemških vojakov in mnogo tankov.

MILITARIZACIJA V ROMUNIJ

BUKAREŠTA, 14. febr. Stefani. Objavljen je ukaz o militarizaciji državnih in privatnih podjetij.

Napetost na Daljnem vzhodu

Vesti z Daljnega vzhoda in iz Amerike govore o zelo resnem položaju, iz katerega bi se utegnil že v kratkem razviti odkrit vojni konflikt — Amerika napoveduje razširitev vojne na ves svet

AMERIKA O POLOŽAJU

WASHINGTON, 14. febr. RP. V ameriških političnih krogih menijo, da se bliža sedanja vojna najvišjemu višku in da kažejo mnogi znaki na to, da se bo tudi razširila še na nova področja ter zajela ves svet. Novi dogodki se bodo sprožili že v najkrajšem času. Pri tem opozarjajo na razne možnosti novih vojnih pohodov in prav nič ne zanikujejo, da obstaja tudi za Zedinjene države Severne Amerike največja nevarnost, da bodo direktno po-tegnjene v vojni konflikt. Pri tem opozarjajo zlasti na razvoj dogodkov na Daljnem vzhodu, kjer izvršujejo Japonci velike priprave, da bi izkoristili nastali položaj v primeru razbesnenja vojnega požara na drugih celinah. Zedinjene države morajo zato stati budno na straži, kajti prihodnji dnevi ali tedni bodo odločilni ne samo za sedanjo vojno, nego tudi za dolgo bodočnost.

JAPONCI O VOJNI NEVARNOSTI

RIM, 14. febr. ZPV. Kakor poročajo iz Tokia, v tamkajšnjih političnih krogih ne izključujejo možnosti, da bodo Zedinjene države Severne Amerike — kakor pravijo poročila od tam — še tekom tega meseca uvedla embargo (prepoved izvoza) za vse trgovsko blago, ki se izvaža na Japonsko in bi s tem v zvezi Washington tudi prekinil diplomatske odnose s Tokio. Japonski list »Asahi Šimbun« piše, da so ameriško-japonski odnosi zašli v tako razvojno stopnjo, da je mogoč vsak trenutek odkrit spopad. List pravi, da je dovolj le prižgati plamen in požar se bo strahovito naglo razširil. Japonska želi mir in ne bo s svoje strani storila ničesar, da ta plamen prižge, je pa vedno pripravljena na vse eventualnosti in seveda tudi na vojno.

JAPONSKA MORA BITI PRIPRAVLJENA NA VSE

TOKIO, 14. febr. DNB. »Kokumin Šimbun« piše, da je misija admirala Nomure v Washingtonu že vnaprej obsojena na neuspeh. Odnosaji med USA in Japonsko so se tako poslabšali, da je pred odhodom Nomure v Ameriko, da je bilo pošiljanje novega poslanika tja sploh brez pomena. Zdaj je jasno, da je položaj neobičajno resen. Washington je šel predaleč, odnosaji med Tokio in njim so tako rekoč pred prekinitvijo. Vsak dan se javljajo nove ameriške baze na Havajih, Filipinih in drugih otokih Tihega oceana in ameriško ladjeve na tem oceanu se vsak dan

krepi in izboljšuje. Z eno besedo: vse je videti tako, da se ameriško-japonski odnosi vedno bolj bližajo vojni. Zato mora biti Japonska pripravljena in odločena na vse.

IZJAVA AVSTRALSKEGA POSLANIKA

WASHINGTON, 14. febr. Reuter. Ob vesteh o koncentraciji japonskih čet pri Hajfengu v Indokini je avstralski poslanik v Washingtonu naglasil, da je treba izjavo namestnika avstralskega ministrskega predsednika Faddena o možnosti vojne na Tihem oceanu vzeti zelo resno v poštev. Državljanom USA, ki bivajo na azijskem področju, je nujno priporočeno, da se čimprej vrnejo domov. Ameriški krogi menijo, da je opaziti močno japonsko akcijo proti Singapuru in Holandski Indiji. Japonska hoče sodelovati v »vojni živce«, meni ameriški tisk. Uradni krogi se držijo medtem rezervirano in so ohranili hladno kri. Odhoda ameriških državljanov iz vzhodne Azije, pravijo, ni treba še smatrati kot znak za alarm. Novi japonski poslanik Namura bo imel še dosti prilik, po-

svetovati se z zunanjim ministrom Hullom, ki bo v imenu USA naglasil, da hočejo Zedinjene države na vsak način ohraniti status quo na Daljnem vzhodu in Tihem oceanu.

ODESELJEVANJE AMERIČANOV

ŠANGHAI, 14. febr. UP. Vse ameriške žene, otroci in moški so prejeli mnen ukaz, naj takoj zapuste svoja dosedanja bivališča in se vrnejo v USA. Japonska vojna mornarica se je koncentrirala blizu Hajfenga v francoski Indokini. Japonske edince so dospele blizu Hongkonga ter v slamsko področje, 1357 km oddaljeno od Singapura. Na polotoku Malaji so Angležem močno okrepili posadke, prav tako avstralske zračne in pomorske baze. Vse holandske ladje, ki so bile zasedrane na Filipinih, so dobile nalog, naj odplujejo v nevtralne luke.

ŠANGHAI, 14. febr. Ass. Press. Ameriško poslanstvo in konzulat so po odredbi vlade v Washingtonu izročili nujen cirkular vsem Američanom, ki bivajo na teritoriji Indokine, Kitajskem in na ozem-

Vprašanje rušilcev za Anglijo

WASHINGTON, 14. febr. Reuter. Iz Bele hiše javljajo, da ni nobenega nespornosti med Rooseveltom in mornariškim ministrom Knoxom ali Willkiem v pogledu večjega števila rušilcev, ki bi jih bilo treba poslati Angliji. Earle, osebni tajnik Roosevelta, je dejal, da ima Roosevelt vsa potrebna obvestila glede rušilcev, ki jih se potrebuje Velika Britanija. Kljub različnim tolmačenjem glede tega vprašanja je Roosevelt mnenja, da se mora to

nekaj časa preučavati, preden se izda končna odločitev. Material bo poslan Veliki Britaniji potem, ko bo kongres izglasoval zakon o pomoči Anglije.

NEW YORK, 14. febr. Reuter. — »New York Herald Tribune« poroča, da bo skoro odšlo v Anglijo nadaljnjih 40 rušilcev. Ta odposiljatev je sklenjena po včerajšnjem razgovoru Roosevelta z mornariškim ministrom Knoxom.

Po prekinitvi stikov z Romunijo

CARIGRAD, 14. febr. Reuter. Turški parnik »Izmir« je stavljen na razpoložanje angleškemu poslanstvu v Bukarešti za prevoz iz Romunije. Parnik je že odplul v Konstanco, kjer se bo vkrcal nani poslanik z osebjem in britskimi državljani v Romuniji. »Izmir« bo dospel v Carigrad v nedeljo. Mnenja so, da bodo z isto ladjo dospeli tudi diplomatski predstavniki Holandske in Belgije v Bukarešto ter nekaj belgijskih in holandskih državljanov, ki žele zapustiti Romunijo.

BUKAREŠTA, 14. febr. Stefani. V političnih krogih izjavljajo, da je stališče Anglije nasproti Romuniji dovolj značilno, ker dokazuje popoln neuspeh angle-

KNEZ TAHO V TOKIU

TOKIO, 14. febr. DNB. Japonski cesar to spremlja v torek v avdienco predsednika avtonomne Mongolije kneza Taha, ki je prišel v Tokio pogledati zveze z Japonsko.

Faza največje resnosti položaja

CAMBERA, 14. febr. ZPV. Vojni svet Avstralije je izdal na avstralsko ljudstvo razglas, v katerem ga opozarja, da stopa sedanja vojna v fazo največje resnosti in mora zaradi tega biti avstralsko ljudstvo na vse pripravljeno.

SYDNEY, 14. febr. Ass. Press. Na izredni seji avstralskega obrambnega sveta je minister Fadden kot namestnik predsednika vlade Menzies, ki se mu na fronti v Afriki, dejal, da prehaja vojna v novo fazo, ki postaja širšega obsega. Vojni kabinet bo imel popoldne pod predsedstvom Faddena svojo sejo.

AMERISKI PRITISK NA IRSKO

NEW YORK, 14. febr. V diplomatskih krogih so mnenja, da Anglija pritiska na Irsko, da bi smele ladje, ki prihajajo z vojnimi materiali iz Amerike, pristajati tudi v irskih lukah. Vlada de Valera se pa upira temu, hoteč ohraniti popolno nevtralnost.

FINSKO POLJEDELSKO MINISTRSTVO

HELSINKI, 14. febr. Stefani. Ustanovljeno je novo ministrstvo za poljedelstvo, ki se skrbe za organizacijo poljedelstva v zvezi z begunskim vprašanjem.

Vojni dogodki v Evropi in Afriki

Velik nemški napad na angleški konvoj na Atlantskem oceanu — Letalski napadi na Anglijo
Srditi boji na grško-italijanskem bojišču — Vojni dogodki v Vzhodni Afriki

POLOŽAJ NA EVROPSKIH BOJIŠČIH

BERLIN, 14. febr. DNB. Nemško vrhovno poveljstvo je izdalo včeraj sledeče uradno vojno poročilo: V severnem delu Cirenaike je nemško letalstvo zmetalo bombe težkega kalibra na zbirališča angleških čet in na vojaške naprave. Na letališču pri Bengaziju so bile vržene bombe na letala, ki so bila razvrščena na tleh. Z bombami in strojniškim ognjem so bile razbite kolone tovornih avtomobilov. Vojna letala so izvedla napad na letališče Luca na Malti. V letalskem napadu, ki se je nad otokom razvil, je sovražnik izgubil 3 »Hurricane«. Sredi januarja so začeli nemški letalski oddelki z uspešnimi napadi na Sueški prekop. Pri tej priliki so bombe padle na rob prekopa in na železniško postajo ter pristaniške naprave. Kakor je bilo že sporočeno, se je pri ogledniškem poletu ugotovilo, da sta se sredi Kanala potopili dve trgovski ladji. Posnetki z letala so istočasno ugotovili, da se na severnem in južnem delu Kanala zbirajo pomorske sile. Potopljene ladje v veliki meri ovirata promet skozi prekop.

BERLIN, 14. febr. Ass. Press. Vrhovno poveljstvo nemške vojske javlja, da je bilo na Atlantiku potopljenih 13 angleških parnikov, natovornjenih z vojnimi materiali iz Amerike. Napad da so izvedle nemške vojne ladje in je bil mojstrsko delo v zgodovini pomorstva.

BERLIN, 14. febr. UP. Ob napadu na angleški konvoj na Atlantiku, zahodno od Portugalske so nemška letala za dolge plete potopila 13 parnikov s skupno tonažo 100.000 ton. Konvoj je bil na poti iz Amerike v Anglijo ter je vozil vojni material. Med parniki je bilo več 20.000 tonskih potniških ladij.

LONDON, 14. febr. Reuter. Letalsko ministrstvo javlja, da so sovražna letala letela v noči na petek nad nekaterimi deli Anglije. Bombe so padle na področje Londona ter povzročile znatno škodo in več človeških žrtev. V severovzhodni Škotski je bilo prizadeto neko mesto, kjer je bilo nekaj človeških žrtev. Na vzhodu Anglije žrtev bombardiranja ni bilo.

LONDON, 14. febr. Reuter. Letalsko ministrstvo javlja, da je prišlo nad Doverjem do zračne bitke med Spitfireom in Messerschmittom 109, ki je skušal napasti barazne balone. Sovražno letalo je bilo večkrat obstreljevano s strojnico, nakar je v dimu izgubilo za oblaki. Smatrajo, da je bilo zadeto in poškodovano.

LONDON, 14. febr. Ass. Press. Britsko poročilo javlja o napadu na neki konvoj na Atlantiku. Podrobnosti še niso znane.

POLOŽAJ NA ALBANSKEM BOJIŠČU

RIM, 14. febr. Stefani. Iz Albanije poroča glavni stan italijanske vojske: Grško bojišče: Delovanje patrol in topništva. Naše letalstvo je močno bombardiralo sovražnikovo oporišča, ceste, prometne in topniške postojanke. Na čete v taboriščih je bil izvršen napad v nizkem poletu in z majhnimi bombami. Lovski oddelki so izvedli 11. t. m. napad na neko sovražnikovo letališče in streljal s strojnimi ter težko poškodoval številna letala na tleh. Med letalskim napadom je bilo zbito eno sovražnikovo dvomotorno letalo, eno naše letalo pa se ni vrnilo. Naši bombniki so napadli letališče Mikaba na Malti.

ATENE, 14. febr. At. Ag. Pri včerajšnjih uspešnih akcijah je bilo zajetih 400 sovražnih vojakov, zaplenjenega mnogo vojnega materiala, avtomatskega orožja in manjših rogovskih topčev. Grško letalstvo je uspešno bombardiralo sovražne položaje; eno sovražno letalo je bilo zrušeno. Vsa letala so se vrnila. Sovražnik je napadel z letali Argostoli, škode in žrtev ni bilo. Bombe so padle na neko točko na Krfu, tudi tu ni bilo škode.

ATENE, 14. febr. Reuter. Grški radio je sinoči sporočil, da so grške čete na primorskem delu fronte napredovale za pet kilometrov, na ostalih delih fronte napredujejo polagoma, a sigurno. Na srednjem delu fronte se vodi veliki boji. Položaji so bili zavzeti v naskoku na bačone.

Grške čete močno ogražajo Tepeleni. Pri Podgradcu so grške čete s pomočjo topov napredovale za poldrug kilometra. Boji v dolini reke Skumbe in Devolija so zelo ostri. Sovražnik daje uporen in ogorčen odpor.

BUDIMPESTA, 14. febr. UP. Grški radio je javil, da so grške čete nad Podgradcem pognale nasprotnika blizu 7 km nazaj iz dosedanjih postojank.

POLOŽAJ NA AFRISKIH BOJIŠČIH

RIM, 14. febr. Stefani. Italijanski glavni stan je izdal včeraj sledeče uradno poročilo o položaju v Afriki: V Severni Afriki so nemška letala izvedla napad na zbirališče čet in kolone ter na neko sovražnikovo letališče. V Vzhodni Afriki so bili z našimi protinapadi pri Kerenu odbiti hudi sovražnikovi napadi, katere

je podpiralo tudi letalstvo. Naše letalstvo je hrabro podpiralo naše čete med njihovo junaško obrambo. V spodnjem Sudanu so naše čete ob rek Omo odbile sovražnikove kolone, ki so zapustile na bojišču veliko število mrtvih in ranjenih. V noči med 11. in 12. febr. so sovražnikova letala zmetala več bomb in številne svetilne rakete na otok Rodos. Ubiti sta bili dve ženski in en deček. Nekaj škode je bilo storjeno na hišah.

KAHIRA, 14. febr. Reuter. V sinočnem poročilu javljajo, da se bijejo okrog Kereni hude bitke. Italijani nudijo ogorčen odpor. Britske čete prodirajo k Aresi, mestu, ki leži južnozahodno od Asmare. Tudi tu je teren zelo težak in ovira napredovanje. Vzhodno od Rudolova jezera predirajo Angleži dalje v Abesinijo.

Ugibanja o sklepih v Bortigheri

VICHY, 14. febr. UP. Še uradno nepotrjene vesti govore, da je Mussolini predložil generalu Francu kot odškodnino za vstop v vojno na strani sil osi Gibraltar. Franco da pa je to odklonil, češ, da je Španija izmučena, da se mora narod opomoči od državljanske vojne in da je zaradi gladi, ki ji preti, če gre v vojno, primorana ostati v dosedanjem položaju.

MADRID, 14. febr. Auss. Press. Španski listi pišejo, da so bila na sestanku med Francom in Mussolinijem rešena vsa vprašanja, ki se tičejo novega reda v Sredozemlju po sedanjih vojni.

RIM, 14. febr. Stefani. Listi poudarjajo, da so manifestacije italijanskega na-

roda generalu Francu izpričale prijateljstvo, ki veže Italijo do romanske sosedbe v Sredozemlju. Španija je morala prav tako prenašati težkoče, ki sta jih zakrivila s svojim rovarjenjem Anglija in Francija, hoteč jo tako odcepiti od njene zgodovinske misije sodelovanja z Italijo v Sredozemlju. Fašistična Italija je že enkrat pozdravila Španijo v boju za svobodo Sredozemskega morja. Če ima kdo se sporazumeti z Mussolinijem, tedaj je to Franco. Interesi Italije in Španije so isti, slednja pristopa popolnoma k velikim ciljem evropske in svetovne misije fašizma.

Španija ostane republika

LISBOA, 14. febr. UP. Bivši španski kralj Alfonz XIII. se je odpovedal prestolu v korist svojemu sinu, 27 letnemu princu donu Juanu zato, ker se je zaveždal, da bi njegova vrnitev v Španijo povzročila nove nemire. Z donom Juanom na prestolu bi general Franco lahko obnovil deželo in njeno vojsko. V Nemčiji bi pa ne hoteli videti na prestolu mladenci, ki se je vzgajal v Angliji. Restavracija monarhije bi po istih virih povzročila v notranjosti države nove spore

in upore tudi med falangisti, ki hočejo imeti vso oblast v svojih rokah. Zato je general Franco zahteval formalno odpoved dinastije do španskega prestola. Pretendent na španski prestol naj bi po zadnjih vestih dospel tajno v Španijo, kjer bi v Escorialu ali Alcaru Henaresu blizu Madrida podpisal abdikacijsko listino na prestol svojih dedov.

RIM, 14. febr. Bivši španski kralj Alfonz je po obolenju za angino spet odzdravel.

Senatni odbor za Rooseveltova pooblastila

WASHINGTON, 14. febr. Havas. Včeraj je senatni odbor izglasoval zakon o Rooseveltovih pooblastilih o pomoči Angliji s 15 proti 8 glasovom. Odklonjena je bila cela vrsta dodatnih predlogov, ki so jih stavili Rooseveltovi nasprotniki. Debata v plenumu senata se bo pričela v ponedeljek.

Pred rekonstrukcijo francoske vlade

Vichy, 14. febr. UP. Opazovalci iz Vichyja pravijo, da bo konec tedna formiran nov kabinet Darlanove vlade. V vlado naj bi vstopil tudi Laval, minister za dela Belin bi naj odstopil, ostavko na svoje mesto po podal tudi notranji minister Peyou-ton, ki bo postal poslanik v Argentini. Profesor Bathelemy bo najbrž prevzel pravosodno ministrstvo, admiral Platon pa ministrstvo za kolonije. Letalski minister bo baje postal general Gergert.

PETAİN V MONTPELIERJU

MONTPELIER, 14. febr. Havas. Marsal Petain je zapustil Montpellier sinoči ob 20. in se odpeljal s posebnim vlakom. Pred odhodom se je dalje časa pogovarjal s francoskim poslanikom v Madridu. Pietriem, Marsal je v teku dneva obiskal univerzo, ki ima najstarejšo medicinsko fakulteto v Evropi. V kmetijski šoli je v svojem govoru naglasil, da se mora po premirju francoski narod vrniti h grudi. Ob 18. se je vrnil na prefekturo, kjer ga je pozdravila množica naroda. Tu je sprejel, ugledne osebnosti departmaja, nakar

je med navdušenim vzklikanjem naroda odšel na postajo.

ANGLEŠKI KRALJ NA OGLEDIH RUŠEVIN

LONDON, 14. febr. Reuter. Kralj in kraljica sta v spremstvu ministra za javno varnost Morissona obiskala bombardirane kraje Manchester in Salforda. Bila sta toplo pozdravljena od prebivalstva, s katerim sta se dalje časa razgovarjala. Kralj je čestital načelnikom lokalnih oblasti za njihovo požrtvovalnost. Minister je izjavil novinarjem, da sta vladarja zelo zadovoljna z odločnostjo naroda, da se je treba boriti do kraja.

AMERIŠKI VOJNI ATAŠE NA IRSKEM
 WASHINGTON, 14. febr. DNB. Namestnik vojnega ministra, Robert Paterson je izjavil, da je major John Wolford imenovan za prvega ameriškega atašea v Dublinu. Tako hočejo razbremeniti ameriške vojne atašee v Angliji.

POPRAVILA LUK IN REK V USA

WASHINGTON, 14. febr. DNB. Roosevelt je poslal kongresu zahtevo, da v interese ameriškega programa za oborožitev odobri 35,2 milijona dolarjev za izboljšanje in popravilo luk in rek. Za luko v Los Angelesu bodo izdali 17,6 milijona dolarjev, 11 milijonov dolarjev bodo uporabili za izpopolnitev naprav ob Panamskem kanalu.

Mariborska napoved. Spremenljivo, oblačno, toplo in nestanovitno vreme. Včeraj je bila najvišja temperatura 10,2, danes najnižja 2,0, opoldne 5,0°C. Višina padavin od včeraj 4,3 mm.

Borza, Curih, 14. febr. Devize: Beograd 10, Pariz 7,75, London 16,10, Newyork 4,31, Milan 21,72½, Berlin 172,50, Sofija 4,25, Budimpešta 85, Bukurešta 2,12½.

Tri dobe, tri RUSIJE

Preden se je današnja Moskva razvila iz skromne naselbine jesenih hišic do velike, večmilijonske vele mestne prestolnice, s krasnimi modernimi palačami in napravami, je šla matiuška Rusija po samonikli poti svoje zgodovine. Dolgo časa ločena od zahodno evropskega »kulturnega« sveta je vstajala kakor Pepelka iz svojih stoletnih sanj ter se v prebujanju razšopirila daleč na sever in jug, pa tja, kamor bi jo moderni preroki geopolitike najraje porinili — v Azijo

Prva,

Prva Rusija je bila ona, ki jo je po krepkem zamahu Petra Velikega potegnil za seboj val zahodnoevropske gospodarske in politične razvojne tvornosti. Vstajal je na ravninah nepregledne zemlje poseben tip nove kulture, prekvapljene z odtenki zahodnih vplivov. Prevladovala je še v njej vojaška plemiška inteligenca, ki je tja do ponesrečenega upora 1825, dominirala v deželi in na dvoru. Toda, kljub zloumu zarote se je zrušil stari avtokratski sistem vladavine Aleksandra II., vpliv izobražencev je prodrl do prestola. Po krinski vojni je car Aleksander začel z osvobodilno akcijo zatiranih kmetov od zgoraj, presegal je vplive nanj od spodaj ter s temeljitimi reformami na sodiščih in v lokalnih samoupravah dal več svobodnega diha širokim slojem podeželja.

druga in

Na kraju šestdesetih let, točneje od 1861. do 1917., se je porajala druga Rusija. Rusko plemstvo se je prelevilo v inteligenco brez stanovskega obeležja. V tej dobi, ki je bila vedno manj »carska«, sta stopala v ospredje meščanski izobraženec in kmet, katerega prerod se je stopnjeval dvigal. Ta doba je tudi dala velika, klasična dela slovanškega duha v znanosti, literaturi in umetnosti. V kmetijstvu se javlja nov tip zadruge, pa nov korporativni tip delavstva, kakršnega zahod ni poznal. Ta Rusija je tudi dosegla svoj višek tja do 1905., ko je po porazu v vojni z Japonsko nastopila dekadenca in v svetovni vojni zatonila v pozabljenje.

tretja Rusija

Prišla je tretja, z vso silo revolucionarnega duha pretresena Rusija. Kakor vselej poprej, je tudi to pot dospela reakcija od zahoda. Z naporom širokih delovnih slojev je bila zrušena avtokracija. Viharni tedni 1917. so bili posledica nespretnega avtokratskega sistema. Ta ni znal povesti Rusije po poti, ki bi okrepila pionirske nujnosti države po načelih zgodovinskih smernic. Vstala je Rusija delavcev in kmetov, federativna unija ogromnega obsega pod vodstvom Lenina in Stalina, z vsemi atributi revolucionarnega gibanja, pozitivnimi in negativnimi posledicami novodobne ideologije.

Rezultanta vseh treh: usodni interesi ob Dardanelah

Tri Rusije, tri pota k razsuhu pa k novi gradnji velikega prostranstva. Peter Veliki in nasledniki so raztegnili meje starih kneževin k trem morjem velikega carstva, dediči so že morali marsikaj pustiti iz rok. Tretja Rusija in nje tvorci so v prvotnem navdušenju idejnega poleta videli svoje meje po vsem svetu, končno so se sprijaznili z najprirodnejšim realizmom, da je treba vse sile posvetiti zemlji, ki terja energičnih in pridnih rok, pionirjev dela za ustvarjanje mnogih stoletij, ne da bi se bilo treba ukvarjati s problemi prenaseljene zahodne Evrope. Včlenili so v svoje meje spet večino izgubljenih teritorijev carske Rusije, zdaj so se ustavili pred problemom, o katerem so sanjali vsi njihovi predniki. Vojni vihar sili pred Dardanele in pred licem človeštva leže še nepopolnani listi zgodovine, v katere bo zapisala bodočnost v pouk zanamcem, ali so v l. 1941 sedeli v Moskvi možje, ki so razumeli interese najkočljivejše točke ogromnega veleprostrata za Črnim morjem — svobode ruskega okna v svet in z njim vred tesno povezanega, vedno znova aktualnega balkanskega problema.

Dolgoletni župan ljubljanski, bivši poslanec, minister in senator

Ivan Hribar, častni doktor ljubljanske univerze

Na ljubljanski univerzi bo jutri, v soboto, ob 11. dopoldne, svečana promocija bivšega ministra in senatorja Ivana Hribarja za častnega doktorja. Naša mlada univerza se bo s tem oddolžila moži, ki je dolga desetletja posvetil svoje sile napredku slovenskega naroda in njegove prestolnice, predvsem se pa stalno prizadeval, da bi dobila Ljubljana svoje prepotrebno vseučilišče. Svečanemu prazniku sivolasega in zaslužnega javnega delavca, ki je tudi zvest sotrudnik našega lista, se pridružuje v duhu tudi metropola slovenskega Podravja s svojim širokim slovenskim zaledjem.

v isti zadevi je vodil 1901 deputacijo ljubljanskega občinskega sveta k prosvetnemu ministru na Dunaj. Zahteval je združitev vseh slovenskih pokrajin v eno upravno enoto. V državnem zboru je zastopal Ljubljano od 1907—11. Tu je predlagal tudi zgraditev železnice Trst—Divča—Štanič—Ljubljana, v mnogih intervencijah se je zavzel za konfisciranje Slovenske liste in ljubljansko univerzo.

Ivan Hribar je mnogo sodeloval tudi pri Dramatičnem društvu in CMD, katerega pripravljalni član in predsednik je tudi bil. Za zasluge so ga izvolili za častnega predsednika organizacije. Bil je med ustanovitelji ljubljanske

Mestne hranilnice in ljubljanske kreditne banke ter zvest sodelavec v novinarski organizaciji in kongresih. Imel je široko obzorje in prijateljske stike s slovanskimi rodoljubi po svetu, posebno s Čehi. Potoval je tudi po Rusiji. Za svoje nacionalno prepričanje je Hribar mnogo trpel med vojno po ječah in v internacijah, kar mu je nakopalo hude posledice v zdravju. Mnogo izkušeni javni delavec je zbral svoje dragocene spomine iz dolgih desetletij delovanja na narodnem polju v dveh debelih spominskih knjigah.

Usoda je hotela, da je sivolasi slavljencec še čil in zdrav — v septembru bo star 90 let — učakal lepo, pa zasluženo počastitev naše mlade univerze. Hvaležni narod, predvsem pa naša severna meja izreka častnemu doktorju ob tem lepem prazničnem dnevu svoje iskrene čestitke!

Dr. Jurij Krnjevič

o mednarodnem položaju

Čimbolj se vojna odmika, tembolj je prihajala moč Anglije do veljave. Minila jesen je pokazala, da se duh, vzdržljivost in edinstvo angleškega naroda tako jaki, da je treba z njimi najresneje računati. Premočno nemško letalstvo je podvzelo celo vrsto napadov na Anglijo, razrušilo in uničilo je mnogo industrijskih centrov in mest, ni pa moglo zločiti duha angleškega naroda. Niti pred najstrašnejšim bombardiranjem ni nihče bežal. Angleži so ostali po kletih in niso zapuščali domov. Nekaj mesecev kasneje so Angleži pokazali, da so sposobni neke vzdržati napade, nego pripraviti tudi prvorazredno vojsko. Njihovi uspehi v Egiptu in Libiji, doseženi s sodelovanjem sil na kopnu, na morju in v zraku, pričajo o tem.

Vojna v Afriki je tudi pokazala, da prekomorski deli angleškega imperija najtesneje sodelujejo z matično zemljo. Temu sodelovanju se vedno bolj pridružujejo USA. Tako se je znašel okrog Anglije ves anglosaški svet z vsemi sredstvi, ki so mu na razpolago.

Anglija prav dobro ve, kolikšna je moč Nemčije, ta se pa tudi zaveda jakosti Velike Britanije in bloka, ki se je zbral okrog nje. Vsi znaki kažejo, da ni Nemčija niti malo odločena, ostati prekrizanih rok in gledati, kako pobira Anglija uspeh za uspehom.

Tuji tisk najavlja že več tednov stra-

hoviti udarec nemške invazije na Anglijo. Angleži hočejo ta udarec že vnaprej oslabiti, od tod njihovo stalno bombardiranje invazijskih luk v okupiranih colah, posebno v Franciji. Končna odločitev bo namreč lahko padla le na tem bojišču.

Gospodstvo Angležev nad zahodnim Sredozemljem se lahko ogrozi le preko Francije in Španije. Odtod tudi diplomatske akcije med Madridom, Rimom in Berlinom s pritegnitvijo Francije. Poživljeno je tudi zanimanje na južnovzhodno Evropo. Mnogo se govori o Rumuniji, Bolgariji in Turčiji. Prezgodaj je še, preokrovati bodočnost, toda, naj se zgodi kar koli, nas ne sme nič vznemirjati. Sedanja negotovost ne bo dolgo trajala. V najkrajšem času bomo zvedeli, kaj kdo

Zakaj je Jugoslavija izven vojnih strahot

Vlada Cvetković-Maček je pomirila državo na znotraj, na zunan pa vložila največje napore, da se izogne vojni v balkansko-podonavski oblasti. V tem duhu se ji je posrečilo, skleniti z Madžarsko prijateljski pakt in izboljšati zaupnejše odnose z Bolgarijo. To sodelovanje se je manifestiralo ob štiriletnici podpisa prijateljskega pakta 24. januarja letos. To delo in uspehi na znotraj in na zunan bi ne bili mogoči, če bi jugoslovanski narod ne zavrnil partizanskega

prav za prav hoče. Mi nočemo tujeja, svojega ne damo. S politiko sporazuma smo okrepili položaj doma in na zunan, zato upravičeno upamo, da bomo sedanjio mednarodno negotovost uspešno prebrodili, kakor smo prešli uspešno prejšnje težkoče, nastale v zvezi s sedanjo vojno», zaključuje svojo analizo položaja v »Seljačkem Domu« tajnik HSS, dr. Jurij Krnjevič.

Ne duh zagrizenosti, nego duh širokogrudnosti in tolerantnosti naj nas vodi v besedah in dejanjih. Ta duh nam bo dala človečanska in socialna demokracija ki po svoji definiciji ni nič drugega, kakor da vlada narod samemu sebi. To je, če jo imamo, ne morejo vladati niti Srbi Hrvat ali Hrvati Srbom. (Dr. Mihajlo Ilić v članku »Česa ne smemo delati« v beograjskem »Napredu«.)

Vzgledi Jugoslavije
sptim narodom

Jugoslavija je najvažnejši činitelj na Balkanu. Narod se je v njej pomiril med seboj, hoteč obdržati neodvisnost, voditi realistično politiko ter izpolniti mednarodne obveznosti, ki jih je prevzel v želji, da ostane izven vojne. Kar je bilo več let nemogoče, je postalo zdaj stvarnost: dr. Maček sodeluje v vladi v polnem zaupanju s Cvetkovićem. Pomiritvi Srbov in Hrvatov se ima Jugoslavija zahvaliti za svojo veliko okrepitev. Je to velik nauk, pri katerem se je treba zamisliti, posebno pri onih narodih, ki so potrebni svari, kam jih pripelje spor strankarsko-političnih strasti. Brez notranjega ravnotežja bi Jugoslavija ne mogla ohraniti miru na zunan. Objektivno je treba priznati, da je formula neodvisnosti in nevtralnosti, ki je sprva bila videti zelo nevarna v sedanji vojni vihri, edino prava oblika, ki je ostala beograjski vladi. Z njo je Jugoslavija uspela ostati izven vojne, pridržujoč si polno pravico, da si sama uredi svojo bodočnost, piše v Lyonu izhajajoči francoski list »Le Temps«.

duha. To je tudi bilo mogoče po daljnosežni odločitvi kneza namestnika Pavla, ki je doslej očuvl državo od strahot vojne in ideoloških razcepov, tako da je ogromna večina državljanov prevzela nase disciplino narodne obrambe. Njegove zasluge so v tem pogledu zelo velike. Po zaslugah vlade in nje stabilnosti se Jugoslavija lahko brani in nadaljuje svoje ustvarjajoče delo, ugotavlja pariški »Le Petit Journal«.

Kultura

Matica slovenske ljudske prosvete

Letos praznujemo Slovenci lep in redek jubilej — osemdesetletnico družbe sv. Mohorja. Družba je vedno delala za duhovno in telesno korist naroda in se je posebno ozirala na vsakdanje različne potrebe preprostega ljudstva. Sprva je bil krog čitateljev Mohorjevih knjig omejen le na majhno število rodoljubov, zlasti duhovnikov in drugih izobražencev, polagoma pa je družba prodrla v vse stanove našega naroda, da je skoraj vsaka hiša imela Mohorjeve knjige.

Velika je zgodovinska zasluga družbe sv. Mohorja. Ta je predvsem v tem, da se je razširila enotna slovenska narodna zavest čez vse pokrajine, koder so živeli razkosani z drugimi narodi pomešani Slovenci. Posebno uspešno je delovala v obrobni delih našega ozemlja, katere je s svojimi knjigami prebujala in skušala povezati z narodno celoto ter tako rešiti te kraje potujčevanja. Mohorjeva družba je s svojimi knjigami budila ljudi, mnoge je naučila sploh čitati, ves narod pa je vabila čitati knjige ter ga poučevala o narodnih vprašanjih in tako mnogo pripomogla k našemu narodnemu vstajenju. Važno je posebno to, da je bila v ožjem smislu vedno nepolitična. Ljudstvu je posredovala leposlovje s svojimi leposlovnimi knjigami, a tudi znanost s svojimi poljudno-znanstvenimi in gospodarskimi spisi, s katerimi je učila našega človeka na vseh mogočih področjih. Tako so slovenski in znanstveni pisatelji postali znani tudi najširšim plastem ter so lahko koristili vsemu narodu. F. S. Finžgar je pred leti napisal vodo za bodočnost družbe: »Zvesta bo praporu katoliške vere, zvesta bo slovenstvu, zvesta vzoru naše skupne jugoslovanske države!« Zrta je tudi dr. Sketova knjičica: Mohorjevi udov število je verskega in slovenskega duha merilo!.

Pravi oče družbe sv. Mohorja je bil naš ve-

liki slovenski mož Anton Martin Slomšek. Njegovo delo je zamisel knjižne družbe in skrb za njeno ustanovitev. L. 1852. je A. M. Slomšek z Einspielerjem in Janežičem ustanovil »Društvo sv. Mohorja«. Namen društva je bil, »da se dajejo na svetlo in razširjajo dobre knjige, ki naj razsvetlujejo um in voljo ljudi in se morejo tudi dober kup razprodajati!« Ker pa je bila udnina (cena) previsoka 3+1 goldinarjev, je bilo vedno manj naročnikov in Andrej Einspieler in Anton Janežič sta l. 1860. preosnovala društvo v »Družbo sv. Mohorja«. Znižali so udnino na 1 gld.; dosmrtno pa 15 gld. Družba se je v kratkem času tako razmahnila, da je postala največja matica slovenske ljudske prosvete za dolga desetletja. Takoj po preosnovanju je pričela družba hitro rasti; l. 1860. je bilo 1116 udov, l. 1868. jih je bilo že 10.000, l. 1873. pa že 20.000. Med leti 1876. in 1873. je število zaradi finančnega poloma v Avstriji nekoliko padlo, število pa je znova naraslo in se neprestano večalo. Leta 1886. je bilo nad 30.000 udov in l. 1918. rekordno število 90.500 udov. Tega števila do tedaj družba ni dosegla, a tudi nikoli pozneje ne.

Mohorjeve knjige so šle po vseh slovenskih škofijah. Posebno pazljivo so posvečali obmejnim krajem, zlasti Reziji in Slovenski krajini. Mnogo knjig je šlo tudi k našim izseljencem v Ameriko, Afriko itd. Prvotno so bile knjige tiskane v nemških tiskarnah, l. 1871. pa je dobila družba lastno tiskarno v Celovcu in s tem so se knjige še bolj pocenile. Ko je bila družba na višku, je izbruhnila svetovna vojna. Tiskarno so preselili v Prevalje, to je bilo l. 1919., in tam je ostala do l. 1927. Prevalje so bile za družbo le začasn dom, kajti l. 1927. so vse preselili v Celje, kjer še danes družba sv. Mohorja deluje in pošilja vsako le-

to med slovenski narod svoje knjige, katerih namen je še vedno: »Vzgajati slovensko ljudstvo v smislu katoliških prosvetnih načel in skrbeti za njegovo umsko in srčno izobrazbo. D. V.

OB SMRTI JAMESA JOYCEA

Pred kratkim je v Curihu umrl eden največjih angleških pisateljev: James Joyce (džois). Rodil se je v Dublinu l. 1882. Studiral je medicino in bogoslovje. Bil je učitelj in profesor v Trstu, nato v Parizu. L. 1907. je izdal zbirko »Chamber Music« (Komorna glasba). Joyceova lirika nas že s svojim naslovom opozarja na to, kar je zanj najbolj značilno, t. j. muzika. Mirno lahko rečemo, da je dovršenost angleškega liričnega jezika v Joyceovi zbirki na vrhuncu.

Njegovi verzi so polni življenjske tragedije, trpljenja, temnih in močnih doživljajev. Drugo delo je »Ljudje iz Dublina«, ki pa je izšlo šele l. 1914. Psihološka avtoanaliza je sijajno podana v delu »Dedalus«. Največji uspeh pa je imelo Joyceovo glavno delo »Ulysses«. Dejanje se vrši v Dublinu in glavna oseba je Zid Bloom, nabiralec časopisnih oglasov. Odisjej, ki pride po dolgi poti skozi vrtince življenja do spoznanja samega sebe. Kritika pravi o tej knjigi, da je »luciferska knjiga«, ki uničuje vse posode človeškega razuma in z vso strastjo ruši in malič običajne vrednote.

»Ulysses« je bil v domovini prepovedan in je bil prvič tiskan v Franciji. Šele pozneje je bila knjiga dovoljena v domovini. Založniku Allanu Laneu je uspelo, da je dobil dovoljenje za tisk. Knjiga je bila razgrabljena v nekaj tednih. »Ulysses« je triumfiral in je bil vrjen domovini na oloku. Najbolj čudno je pa to, da je še društvo S. P. C. K. naročilo tri izvede za svojo centralno biblioteko. S. P. C. K. je »Društvo za propagando krščanstva« (Society for Propaganda of Christian Knowledge).

V politično življenje je posegel Ivan Hribar, ko je bil kot protikandidat Nemcu Ali. Moschetu v Ljubljani izvoljen v kranjski deželni zbor. Tu je bil Hribar član mnogih važnih odsekov, stavljal je predloge za ustanovitev deželne hipotekarne banke, za podržavljenje južne železnice, za zgradbo železniške zveze Celje—Kamnik—Kranj, ki bi bila vprav zdaj zelo aktualna; dalje za progo Brezovica—Vrhnika. V dobi po potresu je mnogo pripomogel, da je vstala Ljubljana lepša in mikavnejša iz razvalin. Posebno se je zavzel za varovanje ustavnih pravic Slovencev in uvedbo ljudskega štetja po narodnosti, zahteval je slovenščino za predmete v šolah in kredit za slovenske učne knjige. Predlagal je ustanovitev kmetijske šole na Gorenjskem ter preustrojitve ljubljanskega učiteljskega po narodnostnih načelih.

Ivan Hribar je bil stalen pobornik za ustanovitev ljubljanske univerze. Že leta 1898 je terjati, da naj dobi Ljubljana svojo visoko šolo, naslednje leto je predlagal volitev deputacije, ki bi naj šla k cesarju s prošnjo za odprtje univerze. Ponovno je stavljal tak predlog v l. 1903/4.

Gospodarske vesti

Predlog za novi banovinski preračun

Po določili novega zakona o državnem računovodstvu se bo tudi preračunska doba za banovino krila s koledarskim letom ter je zato predlog za letošnji preračun izdelan za prehodno dobo 9 mesecev, t. j. od 1. apr. do konca leta. Predlog je izdelan na temelju rezultatov, ki jih je imel doslej letošnji preračun. **Dohodki in izdatki novega preračuna znašajo po 125.070.000 din.** Izdatki: občni oddelek in glavna pisarna 6.580.890, upravni oddelek 1.211.700, kmetijski oddelek 8.594.380, prosvetni oddelek 21 milijonov 966.310, tehnični oddelek 40 milijonov 650.940, oddelek za socialno politiko in ljudsko zdravje 10.339.120, finančni oddelek 13.348.860, oddelek za trgovino, obrt in industrijo 3.767.810, prispevek banovinskim zavodom 13.610.650, preračunski rezervni kredit pa 5 milij. dinarjev.

Dohodki: doklade na drž. neposredne davke 59.596.250 din, delež na skupni davku na poslovni promet 4.185.000 din, trošarine na 34.065.000 din, davki in takse na 18.487.500 din, odkupnina za osebno delo 112.500 din, razni dohodki 4.549.410 din in terjatve iz prejšnjih let 3.975.000 din.

Pri primerjavi s preračunom za leto 1940-41 treba predvsem upoštevati, da velja novi preračun le za 9 mesecev ter da je posebno za nekatera dela sezonskega značaja za to dobo treba predvideti skoraj toliko izdatkov, kot bi jih sicer prejšnji preračun predvideval za celo leto (to je na pr. pri tehničnih delih itd.). Med važnejšimi spremembami od lanskega leta so povečani izdatki za prosveto ter razne prireditve. Kmetijski oddelek predvideva več izdatkov za kmetijski gospodinski pouk, 300.000 din za ureditev posvetva »Lepi dol« in podobno. Nov je izdatek 240.000 din, ki ga bo nakazal prosvetni oddelek za stanarino učitelje, poročenimi z neučitelji in sicer za leto 1939-40. Zvišane so podpore za telesno vzgojo učencev in učiteljstva. Ljubljanski Filharmoniji, za najemnine srednjih šol itd. Izredni izdatki predvidevajo podporo 238.000 din za popravilo kočevskega Dij. doma, 400.000 din za adaptacijo poslopja I. drž. real. gimn. v Ljubljani, 600.000 din za odkup opreme za gimnazijo na Rakovniku in ureditev novih učilnic. Tehnični oddelek predvideva izredno doklado za cestarje za 945.000 din. Povečana je postavka za prispevek banovine k vzdrževanju cest in mostov, ki so v oskrbi okrajnih cestnih odborov in k vzdrževanju železniških dovoznih cest od 15 milijonov din za celo leto 1940 do

1941 na 20 milij. din za 9 mesecev 1941 Izredni novi izdatki tega oddelka so: nabava sterilizatorja in operacijske mize za okulistični oddelek v javni bolnišnici v Celju 100.000 din, nabava rentgenskega aparata, sterilizatorja in kratkovalovnega aparata za javno bolnišnico v Slovenjem Gradcu 150.000 din in nabava prenosljivega rentgenskega aparata, preureditev gospodarskih poslopij pri javni bolnišnici v Brežicah 100.000 din. V preračunu oddelka za trgovino, obrt in industrijo je postavka za odplačilo dolga in obresti za zgradbo drž. tekstilne šole v Kranju od dosedanjih 750.000 din za l. 1940-41 na 1.031.000 din za 1941. Nova

pa je izredna postavka 265.000 din za stroške za preureditev električne napelje v Srednji tehnični šoli v Ljubljani.

Novi povečani izdatki bodo kriti z večjimi dohodki banovine zaradi povečanja neposrednih davkov. Banovinska doklada ostane neizpremenjena. Med dohodki predvideva novi preračunski predlog blagajniški prebitek iz prejšnjega leta za 1.5 milijonov din, nepobrane stare terjatve, povečan dohodek od taksa za prenos nepremičnin, pač pa zmanjšanje dohodkov od trošarine na bencin in pnevmatike ter davščin na jedilna olja. — O novem preračunu bo sklepal banski svet 17. februarja t. l.

Novi način peke

Minister za preskrbo in prehrano je predpisal nova določila o kruhu, ki smo jih že napovedali in ki imajo namen prihraniti več pšenične moke. Prejšnje tožadavne določbe uredbe o mletvi in kruhu so s tem spremenjene ter se sme za peko kruha uporabiti največ 50% enotne pšenične moke in najmanj 50% presejane koruzne moke. Enotna pšenična moka se lahko nadomesti z rženo moko, koruzna moka pa se lahko nadomesti do dve petini s krompirjem. Upravne oblasti prve stopnje bodo določevale s svojimi odloki odstotek mešanja pri peki kruha v mejah prej označenih odnosov med pšenično in koruzno moko, oziroma

krompirjem. Od dne veljavnosti te uredbe se lahko prodaja samo tak kruh, spečen v skladu s predpisi, pecivo pa samo iz enotne pšenične moke. Za pecivo se lahko v kraju porabi le največ 10 gr enotne moke na vsakega prebivalca. Na ta način določene količine enotne pšenične moke bo podelila uprava urada za preskrbo med peke, ki izdelujejo pecivo, v sorazmerju z njihovim prometom. Izjemno smejo splošne upravne oblasti prve stopnje dovoliti peko belega kruha za potrebe bolnikov, bolnišnic in zdravilišč. Te oblasti bodo določevale tudi ceno kruha.

ČISTI DOBIČEK NARODNE BANKE

Čisti dobiček Narodne banke v preteklem letu je bil po njeni bilanci 46,7 milijonov din ali za 5 milijonov manjši kot predlanskim. Vendar se je dobiček delničarjev in države celo nekoliko povečal. Zmanjšana je dotacija rezervnemu skladu od predlanskih 10 milijonov din na 2,3 milijonov din ali 5%. **Delež države pri razdelitvi dobička je bil 18,5 milijonov (predlanskim 17,3), dobiček delničarjev pa 25,8 (predlanskim 25,4) milijonov din.** Delničarjem bodo izplačevali še 13% dividende (400 din od delnice), ter bodo znižane šele letos na 8%.

ANKETA ZA UREDITEV PROMETA S KOŽAMI

Na pobudo Zveze industrijev je bila na banski upravi pod vodstvom načelnika oddelka za trgovino, obrt in industrijo g. Trstenjaka anketa glede ureditve vprašanja prometa s kožami. Ankete so se udeležili v imenu Zveze industrijev člani usnjarskega odseka, zastopniki Zveze trgovskih združenj in Zbornice za TOI. Soglasno se je izreklo za ureditev prometa s kožami, pri čemer morejo služiti za osnovo

predlogi, ki jih je v tem pogledu nedavno stavila banski pristavi Zveza industrijev. Ker kažejo tudi pristojni činitelji resno voljo za zadovoljivo rešitev tega perečega vprašanja, je upati, da nastopi v kratkem nov režim v prometu s surovimi kožami in v oskrbi usnjarskih obratov s to važno surovino.

g Izvozniki suhih češpelj, ki imajo na razpolago suhe češplje za izvoz, naj z ekspresno-priporočenim pismom prijavijo ravnanjstvu za zunanjo trgovino v Beogradu poštini predal 818, celotno količino blaga, ki ga imajo na skladišču, kakor tudi količine, ki bi jih radi izvozili do prihodnje letine. V svojih prijavah morajo izvozniki označiti razen količine tudi kraj, občino in okraj, v katerem so imeli shve na skladišču. Predložiti naj prijave najkasneje do 19. t. m.

g Zvišanje splošnega davka na poslovni promet se bo plačevalo od 1. jan. 1941, kot opozarja davčni oddelek finančnega ministrstva. Izjemo tvorijo samo dobave po sklenjenih pogodbah z državo ali s samoupravnimi telesi.

g 12.000 ton sladkorja iz tujine bo lahko uvožil »Pogod« brez vsake carine z dovoljenjem ministrskega sveta. Sladkor je v kristalu in kockah.

Drobne novice

n Nemast poplav so odstranili s pravočasnim razbijem ledu na Donavi pri Apatinu in Beždanu.

n **1 din letne zakupnine** za pašo na avtobusni progi Pančevo—Perlez prejme avtobusni prevoznik Kosta Biker. Tako nizka prevoznina je posledica hude konkurence z nekim drugim podjetnikom pri zadnji licitaciji. Zanimivo je, da sta se oba ponujala za brezplačen prevoz, samo da bi značala.

n **539.893 kg živalskega mesa in kosti** so upepelili lani v zagrebškem živalskem krematoriju. Pripadale so 181 konjem, 61 govedom in 1000 psom in mačkam. Krematorij je bil zgrajen l. 1936 in ni dneva, ko ne bi bil »aktiven«.

n **Top za lov tatov** je skonstruiral čudaški Milija Pavlović iz Veličega Sela pri Požarevcu. Skonstruiral ga je iz navadnega panja ter vodovodne cevi. Bil je postavljen, tako, da se je avtomatično sprožil takoj, ko je kdo odprl vrata. Neke noči je hudo poškodoval vrtnarja Dragoslava Zlatkovića, ki je prišel nepovabljen na obisk. Topničar in njegov »gost« sta bila oba kaznovana na 10 dni.

n **4 in pol milijonov oljnih dreves** je na našem Primorju.

n **Meningitis** se je nevarno razširil v okolici Negotina.

n **Pred ženo je skril denar,** kolporter Gjuro Kovačić iz Zagreba, pa mu ga je nekdo izmaknil.

n **Prva razprava zaradi žalitve na radiju** v naši državi bo le dni v Sarajevu proti znanemu javnemu delavcu v Sarajevu Mustafa Mulahović in to zaradi žalitev, ki naj bi jih prizadejal spominu Bekir bega Turzilića pri nekem prenosu.

n **Velik pogon na volkove** so organizirali v okolici Travnika.

n **Za zvišanje plač** so se zavzeli splitski sodniki na svojem zborovanju.

n **2700 delavcev v Dugi Resi** je sklenilo prostovoljno odtegotanje pri plačah za zgraditev svojega doma.

n **Pegasti tifus** razsaja po vaseh v okolici Tetova.

n **Umrljivost otrok** je velika v Subotici, kjer je umrlo lani 1.881 otrok, dojenčkov do dveh let je bilo med temi 660.

n **Eksplozirala je plinska peč** v kopalnici nekega zagrebškega trgovca s tako silo, da je vrgla ob zid služkinjo, ki je bila lažje poškodovana, ter zrušila mejni zid s sosednjim stanovanjem.

Radio

Sobota 15. februarja

Ljubljana: 12. in 13.02 vesela glasba na ploščah, 18 koncert RO, 20.30 stare ribniške šale (izvajajo ribniški rojaki), 22.15 RO. — Beograd: 13 narodne pesmi, 17.35 vojaška godba, 22 prenos koncerta iz restavracije, 22.50 plesna glasba. — Zagreb: 13 simfonični koncert slovenske glasbe, 17.15 koncert RO, 20 prenos. — Praga: 15 kabaret, 17.20 lahka glasba, 22 plesna glasba. — Sofija: 12.15, 17, 19.50 in 21 lahka in plesna glasba, 22 narodna glasba. — Anglija I: večerni sporred, 21.15 pisan koncert, 23.15 plesna glasba. — Beromünster: 15.45 zabavni koncert, 18.20 violinska glasba. — Budimpešta: 15.20 plesna glasba, 19.20 pevski koncert Božice Sarvan-Cajkovec, 22 ciganski orkester. — Francija I: 17 koncert zabavne glasbe. — Italija: 13.15 lahka glasba, 19.30 orkestralni koncert, 20.30 P. Mascagni »Maske«. — Nemške postaje: 16.20 pisan sodobni koncert, 18.20 in 21.15 zabavna glasba. — Ankara: 20 lahka glasba, 20.45 turška glasba, 23.45 plesna glasba.

W. E. BARTHELL

ŽENA V DŽUNGLI

Eksotični roman iz INDIJE

»Ali se ti tako mudi priti v njegov šator?« se je posmehovala žena. »Pazi se, šakal Kalida tuli ponoči in grize podnevi! — Peš hočeš k njemu? — Če je prenočeval tri dni, ga boš dosegla jutri zvečer.«

»Ne razumem!« je obupovala Beata. Mawasa je začela znova spraševati.

»Dva dni in dve noči daleč je od tod,« je odgovorila še enkrat ciganka.

»Potem bom potovala noč in dan. — Povej: ali potuje njegovo pleme po cesti?«

»Dassya!«

Klic iz voza, moško proklinjanje je pregnalo ciganko proč.

»Na cesti v Mirzapur!« je zadihala Beata. »Najdeva ga — najdeva Agnes.«

Še se je obotavljala, upala, da se mlada žena vrne. Toda surov mož jo je hudo motril in ju pregnal.

Decembrsko sonce je ogrevalo zrak. Še vedno so drle trume romarjev ob reki do svetega Gangnotri in še više do tja, kjer Gang izvira iz večnega ledu Himalaje. Ta dežela je bila v večnem gibanju. Vedno je gnala vera in žrtev tolike ljudi po gorah in dolinah, zmerom rogreznjene v češčenje.

V širokem toku je tekla reka...

Beata in Mawasa sta romali s trudnimi nogami, neprestano, le tu in tam nekaj trenutkov počivajoč, hraneč se s sadeži in mlekom.

Neki svet je za Beato izginil — bogastvo, lepota, eleganca, svetloba, radost, zapravljanje, udobje, brezskrbnost — vse to je doslej komaj pogrčala. Banana ali mangrova jo je hranila, prgišče riža ali koruzne moke jo je nasitilo kakor milijone otrok te dežele. Njene kite so se napele in mišice so postale prožne. Sonce jo je ožgalo, novi tokovi moči in zdravja so prešinili njeno telo.

Večer drugega dne jo je našel trudno in skrajno izčrpano na dvoru svetišča boginje Saraswati. Svečeniki so obdarovali ženi z jedili in jima dali prenočišče.

»Daleč!« je dejala Beata jutraj.

Znova se je začela pot. Okoli poldne najdeta ob strani ceste vas. Zapršene koče, zaraščena polja. Zagledata moža. Beata ga vpraša:

»Predčerašnjim je šel tod mimo trop ciganov — ukradli so mi polno košaro sadja. — Shiva naj jih uniči!« se je jezil mož.

»Govori!« je prosila. »Ali si videl pri njih belo deklico — plavalas — tako

48 kakor jaz?«

Toda mož ni vedel ničesar in je srmel vanjo z odprtimi usti.

Sonce je plamtelo.

»Počivaj!« je prosila Mawasa, toda Beata je silila naprej.

»Predčerašnjim so bili tu — okoli poldne,« je dejal mož. »Dva dni pred nami!«

Vzravnila se je in zopet povzela korak. Prah je pokril njeno oblačilo, obraz, telo. Znoj je dražil kožo. Grlo je bilo izsušeno. »Žejna sem!« je dejala.

Zopet je izprosila Mawasa od ljudi na poljih in od romarjev ali od krčem ob cesti mleko ali figovega soka. Beatini plavi lasje so bili sivi od prahu in siva je bila njena koža. Piki mrčesa so skeleli. Glad je krožil z žarečimi kolesi pred njenimi očmi. Popoldne sta počivali uro, toda ko se je zmrčilo, se je Beata zopet vzravnila.

»Potovali bova ponoči.«

Molče je sledila Mawasa. Ni več prosila... Mem-sahib je hotela tako. Mem-sahib hoče pač umreti... kako bi mogla sicer biti tako kruta proti sebi? O, ona ve to, mem-sahib se bori s Shivo, rušiteljem, premagovalcem ljudi, da bi jo sprejel v svoje naročje... Mem-sahib hoče umreti, da — in Mawasa pojde z njo, dokler ji bo mogla služiti. Njeni mladi udje so ponižno šli. Nobene volje ni več imela — nobene druge kakor to: služiti in ljubiti.

Noč je nastopila. V skrivnostni žametni črnini se je privijala k indijski zemlji. Iz

teme so se iskrite večne zvezde...

Počasi je korakala Beata spredaj, brez strahu pred samoto in potjo v noč. Dolgo so visele njene oči na zvezdah neba Agnes...

Enoglasno so šumeli njeni koraki v tihini. Iz bujnih gajev ob poti so tožile drevesne sove. Nočne žuželke so brnele, v listju je šelestelo...

Beata je korakala in korakala, kakor da bi bila osvobodjena svojega telesa, kakor da bi nihala skozi neskončnosti. Mrtev je bil svet, topo njeno trpljenje. Agnes. Noben dvom je ni več mučil, noben obup, noben kes, nobena jeza. Vsi so vstali v tej noči: njen mož, ki ga je ljubila, njena mati, njen oče, davno umrla, James Wilgard s svojimi sivimi lasmi — in razumela je in mu odpustila. Henry Forrest — in smehljala se je in mu oprostilila in mu bila hvaležna. In je šla in šla...

Tja do jutra.

V daljavi se je svetlikala reka. Prodirali sta skozi ločje in si okopali noge, črne od prahu. Ko so pomežiknili prvi sončni žarki, sta vrgli obleke s sebe in stopili v igrive valove.

Šele potem sta počivali. Kakor bi bili udje hromi, tako težko sta ležali na zemlji. Spati — je mislila Beata. Toda brezmejen krik hrepenenja jo je pretresel...

»Danes jo najdeva!« je koprnela vroče v daljavo.

Mawasa je prikimala in se smehljala.

(Dalec)

Novice

Draginja in položaj javnih uslužbencev

Pod tem naslovom objavlja zadnji »Učiteljski tovariš« daljši članek, ki slika na podlagi številke sedanje gospodarske razmere. Da bomo videli, kako gleda učiteljstvo na naš sedanji položaj, objavljamo nekatere odstavke iz omenjenega članka: »Stalno naraščanje draginje, ki se je začelo s septembrom 1939. leta, je prizadejalo vsem državnim uslužbencem že takoj v početku resne skrbi. V početku smo verjeli, da je mogoče zadržati nagel porast cen. Verjeli smo, da je mogoče s strogo določenimi maksimalnimi cenami onemogočiti škodljivo delo raznih spekulativov in verižnikov. Danes tega ne verjamemo več. Praksa iz prejšnje svetovne vojne prihaja ponovno na površje. Preveč jih je takih brezvestnežev, ki bi radi naglo in močno obogateli na račun tisočev in tisočev konsumentov. Čeprav so kazni velike in tudi eksemplarčne, vendar je zelo mnogo prestopkov proti uredbi o pobijanju draginje in nedovoljene spekulacije.

V početku naše akcije za ureditev našega gmotnega položaja smo postavljali vedno dve zahtevi: zvišanje prejemkov ali znižanje in maksimiranje cen. Danes smo prepričani, da moremo pričakovati trenutno ureditev našega gmotnega položaja edino še od zvišanja prejemkov,

ki pa mora biti v pravilnem sorazmerju z zvišanjem cen vsem življenjskim potrebščinam. Da je namreč znižanje in maksimiranje cen nemogoče, nam potrjuje sledeče:

Od 1. maja do konca leta 1940. je po statistiki urada za kontrolo cen bilo uvedenih v državi brez Hrvatske 5993 postopkov po uredbi o pobijanju draginje in nedovoljene spekulacije. V dravski banovini je bilo 285 takih postopkov.

Učiteljstvo meščanskih šol je zborovalo

V Celju je zborovalo učiteljstvo mešč. šol iz cele Slovenije. Zborovanje je vodil dolgoletni predsednik Anton Fakin, ravnatelj na Viču. Društvo je v času od zadnjega zborovanja med drugimi posredovalo pri odločujočih čimteljih in prosilo, da se čim prej uzakoni uredba k zakonu za meščanske šole; da se zajamči kredit za prevedbo osnovnošolskih izprašanih učiteljev na meščanskošolski preračun in kredit za napredovanja in vnese dovolj mest za IV./I.; da se vrnejo dipl. filozofi, dodeljeni gimnazijam na mešč. šole, ker primanjkuje učiteljsva na mešč. šolah, da se na banski upravi ustanovi samostojen odsek za mešč. šole, da se v Ljubljani ustanovi višja pedagoška

šola. Zbor je odobril dosedanje društveno delo za zvišanje prejemkov in naložil odboru, da mora v sodelovanju z drugimi organizacijami storiti vse, da se doseže zvišanje prejemkov. Sekcija je z ostalimi šolskostonovskimi društvi storila vse, da pride čimprej do vzajemnega dela s hrvatskim društvom v Zagrebu, centralo in ostalimi sekcijami. Predložila je centrali projekt pravil za Zvezo. Dr. Lešanc je predaval o vzajemnem delu na mešč. šolah. Zborovanja se je udeležilo tudi mnogo dipl. filozofov, ki jih je na mešč. šolah v Sloveniji 100. Poročilo o »Razorih« je podal pisatelj Tone Seliskar.

Spremembe v prometu potniških vlakov

Pričenši od 17. t. m. izostane na progi Celje—Velenje ob delavnikih vlak št. 9126 z odhodom iz Celja ob 20.43 ter s prihodom v Velenje ob 21.51 in vozi namesto njega samo ob delavnikih vlak št. 9120 z odhodom iz Celja ob 19.05 in s prihodom v Velenje ob 20.13. Vlak št. 9126 z odhodom iz Celja ob 20.43 in s prihodom v Velenje ob 21.51 vozi torej

samo ob nedeljah in praznikih. Nadalje izostane od istega dne na progi Poljčane—Slov. Konjice vlak št. 8236 z odhodom iz Poljčan ob 16.30 in s prihodom v Slov. Konjice ob 17.18 in vozi namesto njega vlak št. 8238 z odhodom iz Poljčan ob 18.55 in s prihodom v Slov. Konjice ob 19.43.

Potujoča higienska razstava v Prlekiji

Higienski zavod ter društvo »Priateljev Slovenskih gorice« prireja v obmejnih krajih Prlekije higienske razstave. Te so navadno v šolah, odprte po 3—4 dni, zvečer so predavanja o negi otrok, podnevi pa hodijo zaščitne sestre od hiše do hiše ter dajejo materam nasvete. Sledi tudi obdarovanje revnih družin, ki so potrebne in nimajo perila in drugih potrebščin za svoje malčke. To je silno hvalevredno delo, obenem pa tudi težko in mukopolno.

Naše podeželje, posebno v obmejnih pasovih, je v higienskem pogledu zelo zanemarjeno. Slaba stanovanja, nesnaga

in boleznimi nam pričajo, da je treba ukreniti še marsikaj, da bomo higieno naše vasi dvignili na ono stopnjo, kakršno si želimo. Posledica teh razmer je visok odstotek umrljivosti dojenčkov in otrok v najnežnejši dobi. A oni, ki je ušel smrti v tej dobi, nosi v sebi kal bolezni. Zaradi tega pozdravljamo potujočo higiensko razstavo in delo zaščitnih sester, ki bodo našle tu v obmejni Prlekiji dosti dela in za svoje delo dober teren. Razstava je bila že pri Sv. Juriju ob Sč., sedaj je na Kapeli, pride še v Vučju vas in še v druge kraje.

V-ar

Celle

c. **Dijaški kuhinji v Celju** sta prispevala po 1000 din g. Stermecki Rudolf, veletrgovec v Celju in g. dr. Ermenc Josip, zobozdravnik v Somboru. Oba sta poslala ustanovna člana celjske Dijaške kuhinje. Po 1000 din je nadalje prispeval že dosedanjí ustanovni član g. Lazarevič Todor, predsednik Cinkarne v Celju.

c. **V korist zimske pomoči** priredi Mla-karjeva družina v nedeljo, 16. t. m., ob 16. v Ljudski posojilnici v Celju burko »Vragova smola«. Vstopnice se dobe v predprodaji v Slomškovi knjigarni.

c. **Nesreče.** 18 letni Stanko Hribar, duinar v Trbovljah, je vozil na postajo. Med potjo se je voz prevrnil nanj in ga težko poškodoval po obrazu. — Pri padcu si je zlomil nogo 6 letni sin malega posetnika Anton Kropelj iz Slov. Konjice. — 65 letnega dninarja Jurija Jurkoviča je v Rečici o bavinji ugriznil pes.

c. **Fantje so napadli v Smartnem v Rožni dolini** 26 letnega Antona Verdeva iz Zavrha in ga tako poškodovali po telesu in obrazu, da je moral iskati pomoči v celjski bolnišnici.

c. **Davčna uprava v Celju** poziva vse one delodajalce, ki plačujejo uslužbentski davek v davčnih markicah in ki še niso predložili uslužbentskih knjizic davčni upravi v kontrolo, da iste takoj predložijo, sicer jih bo zadela kazen v smislu čl. 138 zakona o neposrednih davkih.

c. **Ljudsko vsenčistiše.** V ponedeljek, 17. t. m., ob 20. bo predaval univ. prof. dr. Boris Zarnik iz Zagreba o temi: »Činitelji embrionalnega razvoja«. Predavanje bo s sklopienimi slikami.

c. **Društvo Rdečega križa v Celju** ima v sredo 19. t. m., ob 20. občni zbor v sejni dvorani mestnega poglavarstva.

c. **Male oglase** oddajte v upravi »Večernika« v Celju, Presernova ul. 3.

VELIKE POPLAVE V MEDMURJU

Zadnje dni se je vreme v Hrvatskem Zagorju in Medmurju močno spremenilo. Sneg zelo naglo kopni, temperatura pa znaša okoli 10 stopinj nad ničlo. Drava in Mura sta močno narasli in poplavlili okolico. Več vasi je pod vodo. Promet je močno oviran, mnoge ceste so neprehodne. To je že tretja poplava letos.

ZAGREBČANOM SE NI BATI STRADANJA

Na nedavni seji mestnega prehranjevalnega odbora v Zagrebu je izjavil predsednik mestne občine Mato Starčević, da je Zagreb v zadostni meri založen z žitom in moko. Tudi ostalih živil je dovolj na zalogi. Popolnoma odveč da je strah, da bi morali Zagrebčani do prihodnje zetje stradati.

SMRT NAJSTAREJŠE ČRNOGORKE

V Nikšiću je umrla najstarejša Črnogorka 110 letna Gospava Baljević. Njen mož, ki je pred nekaj leti umrl, je dosegel starost 107 let, njena mati pa je bila stara celo 125 let.

SMRT DETETA V KROPU

Sedem dni je v silnih mukah zaradi življenjsko nevarnih opeklin trpela enoletna Marija Šumičeva iz Brega pri Leskovcu. Njena mati je odšla k sosedu na delo. Marico pa je prepuščila v varstvo 16 letni sestri. Ta je imela opravka pri štedilniku. Njeno zaposlenost je izrabila zla usoda. Otrok se je priplazil k loncu s kropom na tleh ter padel vanj. Končno

je deklica po sedemdnevem trpljenju izdihnila.

EPIDEMIJA TIFUSA V SLAVONSKEM BRODU

Epidemija tifusa je zaradi slabe pitne vode zavzela v Slavonskem Brodu in okolici velik razmah. Število bolnikov je bilo zelo veliko, vendar ni bilo smrtnih žrtev, ker so se takoj zatekli v bolnišnico, kjer so jih rešili. Sedaj so začeli preiskovati vodnjake, ki jih bodo preuredili.

Ko je tifus popustil, se je pojavila epidemija škrlatinke. Šole so zaprte, ker je število obolelih učencev vedno večje.

c. **Rejenec nad gospodarja.** V Bakovcih v Prekmurju je rejenec Stefan pobil s kolo na tla in težko poškodoval svojega krušnega očeta posetnika Franca Vaglerja in ga težko poškodoval. Za to grdo nehalnost je bil rejenec v Soboti obsojen na 8 mesecev strogega zapora.

c. **V ljutomerski okolici** je bil med pretepom v neki gostilni ubit 18 letni Stanko Kralj iz Nunske grabe. Ubijalec se je sam prijavil orožnikom.

c. **Od Sv. Pavla pri Preholdu** je premeščen v Podčetrtjek orožniški komandir Anton Cvetko. — Tovarna Mautner je poslala zaradi pomanjkanja surovin večje število delavcev na 6 tedenski dopust.

Preračunska seja poljčanske občine

Na seji občinskega odbora so prvenstveno sklepali o proračunu občine, ubožnega in veterinarskega sklada in odkupnine ljudskega davka za l. 1941. Ker proti predloženemu osnutku proračuna v določenem roku ni bilo pripomb, je bil proračun odobren. Novi proračun znaša za dobo 9 mesecev 150.700 din izdatkov in dohodkov ter je nekoliko višji od lanskega. Doklada na vse državne neposredne davke je ostala ista in znaša 75%. V kritje proračuna bodo pobirali naslednje strošarine: od 100 l vina 100 din, od 100 l piva 200 din, od hl stopnje alkohola špirita, žganja, likerja, ruma, konjaka 5 din, od šumečih vin 5 din, od goveda nad letom 20 din, pod letom, od prašičev in drobnice 10 din, od 100 kg uvoženega mesa pa 100 din.

Med izdatki omenjamo osebne izdatke,

o **Iz Kranja poročajo,** da zahtevajo tamkajšnji trgovski nameščenci novo ureditev delovnega časa (8 urno delo).

c. **Slovenigradeec zapušča** zdravnik dr. Jože Slapar, ki je bil imenovan za banovinskega zdravnika v Novem mestu.

c. **Nesreča pri godovanju.** V Zavodnjah nad Topolšico je obhajala gostilničarjeva hčerka Marija Smrečnikova god. Ob tej priliki so tudi streljali, pri čemer pa se je 18 letni dninar Karl Stropnik močno ranil.

Ljubljana

a **Zlata smučarska palica** je razstavljena v Bonačevi trgovini v Selenburgovi ulici ter zaradi svoje originalnosti zbujala veliko zanimanje. Krasna kovinska palica je darilo ljubljanskega župana dr. Jura Adlešiča za zmagovito patrolo pri medmestnih tekmal obveznikov telesne vzgoje v Celju v nedeljo 16. t. m. Palica je prehodno darilo in je zato na njenih srebrnih poljih še dosti prostora za graviranje zmagovilitih patrol. Palico je po načrtih mestnega arhitekta inž. Borisa Kobeta odlično izdelala delavnica Bratov Zmuc na Tyrševi cesti.

a **Poziv lastnikom vozil.** Uprava policije v Ljubljani poziva lastnike avtomobilov, avtobusov, motociklov, kočij in biciklov, da čim prej prijavijo svoja vozila za leto 1941 in da pravočasno plačajo takso za vozniško izkaznico. Rok za letno prijavo vozil in za plačilo redne takse je samo do 28. t. m. Od 1. marca dalje bodo morali zamudniki plačati poleg redne še kazensko takso. Prijave za bicikle pa se sprejemajo na vseh postajah tuk. polic. straže samo do 18. t. m.

a **Februarska krušna karta** je veljavna samo za letošnji februar ter s februarso karto v marcu ni mogoče dobiti kruha, moka, testenin ali zdroba. Enako je s krušnimi kartami za vse mesece, da so veljavne samo za listi mesec, ki je na njih napisan. Varčevati s krušnimi kartami torej ni mogoče in vsi morebitni prihranki moka in drugih racioniranih živil gredo v korist splošnosti. Porabite torej vsak mesec svo karto ter, če morete, prihranite moko, testenine ali zdrob, nikakor pa ne hranite kart za druge mesece.

a **Lumpi in krušna karta.** Z magistrata nam poročajo tole veselo zgodbo: Med prijavami za živilske nakaznice, ki jih zdaj v mestnem preskrbovalnem uradu kontrolirajo na ločnost in resničnost, je tudi prijava nekega stanovanca iz takozvane Sibirije, ki je navedel, da vsa družina z njim vred šteje šest upravičencev. Zadnji, najmlajši upravičenec je rojen 15. majnika 1940. je ženskega spola in po poklicu čuvaj. In gladko so mu dali krušno karto za 2 kg moka na mesec po poslavi. Sedaj so pa šele opazili, da je temu detetu ime Lumpi in ugotovili, da v tako nežni mladosti še ne more opravljati težke in odgovorne službe čuvaja. Lumpice seveda ne bodo klicali na odgovor, pač pa bo povabljen družinski poglavar, ki je svojemu psu dal svoj priimek in ga uradno izdal za svojo hčer.

Kino v Ljubljani

* **KINO UNION.** Tel. 22-21. »Girias« — ruski velefilm z Ljubo Orlovo.

* **KINO MATICA.** Tel. 22-11. Morski volk. Zgodovinski velefilm. Errol Flynn, Brenda Marshall.

* **KINO SLOGA.** Premiera afriškega filma »Boginja Konga«. Ann Sothern in John Carroll.

Za slučaj smrtne nezgode
so naročniki »Večernika« s posebno polico zavarovani za din
10.000.-

Zanimivosti

Kmetje so najboljša utrdbena linija

„V narodnostno ogroženih predelih je zavedno kmetstvo, tesno povezano z zemljo, najboljša obramba“

Dr. Kummer, ravnatelj v nemškem ministrstvu za narodno prehrano, je v nemškem strokovnem listu objavil zanimive podatke o naseljevanju kmetov v novih mejnih predelih, ki jih je Nemčija pridobila v sedanji vojni. Uvodoma naglašja dr. Kummer med drugim: »V narodnostno ogroženih predelih je kmetstvo, ki je tesno povezano z zemljo, mnogo boljše obramba kot vsakršna utrdbena linija in posadka, pri kateri se vojaštvo neprestano menja.«

V nadaljevanju članka prikazuje dr. Kummer pregled dela okoli naseljevanja kmetov v predelih, ki jih je na vzhodu pripojila Nemčija v svoji državno-upravni okvir. Od Danziga do nemško-slovaške meje je bilo v zadnjem letu naseljenih nad 180.000 Nemcev, večinoma članov kmetijskega stanu. Naseljevalni uradi zasledujejo pri svojem delu sledeče naloge: 1. primerna razvrstitev priseljencev in vzorna uprava in oprema kmetijskih posestev, 2. popravilo raznih poškodb na kmetijskih in gozdnih posestvih, 3. zamenjava nemških in poljskih kmetijskih posestev in 4. podrobno delo za načrtno naseljevanje (ustvarjanje novega kmetstva, povečevanje premajhnih posesti, krajevno preseljevanje itd.). V Gdansk in Poznanju sta bila osnovana centralna urada za naseljevanje in preseljevanje; v posameznih pokrajinah pa so ustanovljene podružnice teh uradov. Na vzhodu je bilo doslej dokončno urejenih 23.000 novih posesti, kjer živi na prostoru 320.000 ha 125.000 družinskih članov priseljenega nemškega kmetstva.

Nadalje ugotavlja dr. Kummer v svojem članku, da prejšnja poljska kmetijska posestva niso odgovarjala zahtevam nemškega kmeta, ki je po izobrazbi in

naprednem kmetovanju znatno nad poljskim kmetom. Vsa taka posestva, ki so prej bila v mejah republike Poljske, je bilo treba primerno preurediti, komasirati in jih usposobiti za napredno kmetovanje. Oba centralna urada v Gdansk in Poznanju sta doslej na ta način preuredila 13.700 bivših poljskih kmetijskih posesti. Na 1800 posestvih so morali najprej obnoviti gospodarska poslopja, ki

jih je porušila vojna vihra. Ponekod pa je sploh bilo treba nanovo zgraditi vse kmetijske gospodarske objekte. Pri tem delu, ki je poverjeno petdesetim gradbenim podjetjem, je zaposlenih 14.000 delavcev in obrtnikov. Pri tem načrtnem naseljevanju so odločujoči činitelji polagali največjo pozornost na ustvarjanje nemških dednih kmetij, ki imajo obseg rentabilno zaokroženega gospodarstva.

Z libijskega bojišča

Sadni sok v prahu

Kljevski Institut za znanstvena raziskavanja je odkril način za izdelavo sadnega soka v prahu. Če tak prašek raztopimo v vodi, dobimo popolnoma priroden sadni sok, ki se prav nič ne razlikuje po okusu in vseh značilnih svojstvih od svežega soka. Dodatno k temu pa je izšla uredba sovjetske vlade, ki naroča prehranjevalni industriji, da predela čim več sadja v sadni prah. Vsi industrijski obrati pa morajo imeti na zalogi zadostne količine sadnega prahu, ki ga morajo dnevno razdeljevati v določenih količinah industrijskemu delavstvu.

Ponosna zaročenka

— Moj zaročenec je pameten za dva moža!
— No, slednjič si le našla pravega!

— Prav zares da sem danes slabe volje. Ko bi se Boris že enkrat navadil lepeše pisati. Danes mi je spet pisal z orožnih vaj, toda pomislil, za nič na svetu nisem mogla razbrati, ali mi pošlje 100 ali 1000 poljubov!

Joseph L. Marx:

Bil je moj prijatelj!

»Rihard se ni razburjal, ker sem mu prej dal injekcijo. Sklepetajoč od mraza, sva se napotila proti vasi. Bila sva na poti skoraj dve uri, ko sem opazil, da Rihard blede. V trenutku ga je zgrabilo. Stal je pri meni, trenutek na to ga je podrl krč. Razumel je, kaj je prišlo in me moledoval, naj mu dam sladkor. Nisem ga imel. Vsa zaloga je izginila na dnu vode.«

»Vidite, moj prijatelj je bil velik, močan in težak in se je utrudil vsled prehitre hoje. Porabil je vso svojo energijo. Ne bi se smel tako napenjati takoj po injekciji. Vseeno je, kateri zdravnik bi mu prepovedal. In tudi sam sem mu to prepovedal.«

»Rekel sem vam že, da je imel ženo Marijo, sladko in tako lepo.«

»Torej tako, Rihard je bil v krču na tleh in mi nisem mogel z ničemer pomagati. Nisem ga mogel nositi, bil je pretežak. Nisem ga mogel pustiti samega. Prikazala se mi je Marijina slika. Marija z velikimi žalostnimi očmi.«

»Grozna jeza me je pograbila ob tem spominu. Veste, te slepe jeze, ki pridejo iz globine let in ki prebude to, kar je ostalo v vas živalskega. Pokleknil sem predenj, njegov obraz je bil nepremičen, toda njegove oči so gledale z žarom inteligence. Vedel je, da mu ne ostaja več, kakor par minut življenja.«

»Končal si, moj stari, sem mu rekel, z visokim glasom. Umrl boš. Ta trenutek čakam skoraj pet let.«

»Njegove veke so udarjale in z groznim naporom se je hotel dvigniti. Nadaljeval sem z jasnimi glasom, dobro naglašujoč svoje besede, da ne bi nobene izgubil.«

»Poslušaj me dobro, vse sem zračunal, vse pripravil. Mogel bi te imeti tukaj dolgo časa, toda jaz pričakujem takoj. Nihče mi ne bo mogel ničesar očitati. Vsi me bodo objokovali, ker sem izgubil svojega najboljšega prijatelja.«

»Pocepnil sem, kolena so se mi tresla. Potem sem nadaljeval:

»Zakaj sem te umoril? Tudi ti moraš izvedeti. Vsi najini prijatelji so vedeli, razen tebe, ubogi idiot. Bil si preveč varen za svoj Marijo. Misliš si, da ne ljubi drugega kakor tebe. Toda, jaz sem skrbel zanjo, jaz. Bil sem njen doktor, njen zaupnik. Po malem, postala sva prijatelja, velika prijatelja. Začel sem jo ljubiti, hotel sem ti jo iztrgati. Imeti za sebe za vedno. Strah jo je bilo pred razporoko, torej sem te odstranil.«

Rihardove oči so me gledale s tesnobo. Videl sem, da izgublja bledico. Jeza mu je ustvarjala novo moč. Počasi se je dvignil z zemlje. Ogromne kaplje znoja so blestele na njegovih sencih.

»Sprva si moledoval, naj me gre pogledat. Ni hotela. Se spominjaš? Ti, ti si jo prisilil, da me je spoznala. In sedaj ne moreš več. Niti odgovoriti mi ne moreš...«

»Sopihal je. Zmignil sem z ramama in se začel smejati, z zelo visokim in močnim glasom.«

»Rihard je postal ves rdeč, jeza je vrela v njem, strla zapreke, ki so ga priklenile na zemljo. Osvobojen, s hrupnim glasom, se je dvignil in šel proti meni.«

»To ni bilo resno. Ni me mogel zgrabiti, umiral je. Nisem mogel drugega kot da

Najbolj zvest mož v Hollywoodu

»KAJ BI STORILI, ČE BI IMELI 37 ŽEN?«

Po pogodbi, ki jo ima filmski igralec Tyrone Power s podjetjem »Fox«, ne sme ničesar govoriti o svoji ženi, znani filmski igralki Annabelli. Ameriška ženska publika mu je z veliko težavo oprostila, ker se je poročil z Annabello, ne more mu pa oprostiti, ker je preveč zvest svoji ženi. Na anketo, ki jo je priredilo neko filmsko podjetje v zvezi z nekim filmom iz mormonskega življenja, je moral odgovoriti tudi Tyrone Power na nekaj precej indiskretnih novinarskih vprašanj.

»Kaj bi storili, če bi imeli 37 žen?« ga je vprašal novinar, nadejajoč se, da mu bo Tyrone dal kako duhovito improvizacijo o dobrih in slabih straneh enoženstva in mnogoženstva.

Toda Tyrone se je kaj naglo znašel ter nepričakovano izjavil:

»Sicer pa sem jaz tako oženem s 37 ženami. V eni sami ženi je namreč skritih 37 žen. Vsa njihova dražest, nežnost, lepota, dobrot in ljubeznivost se nahaja v eni sami ženi, in ta sinteza vsega najlepšega, kar more sploh imeti žena, se imenuje: Annabella.«

Novinar, ki je bil nekoliko razočaran nad Tyronevim odgovorom, je odšel k ravnatelju filmskega podjetja ter mu svetloval, naj pošlje Tyronea Powra na

Kmetje, ki jih oblasti naselijo na teh dednih kmetijah, plačajo letno anuiteto, ki pa nikakor ne presega njih gospodarske zmogljivosti, tako da more vsak gospodar zaključiti svojo letno bilanco z uspehom. Ko naseljeni kmet plača zadnjo anuiteto, postane kmetija njegova trajna last.

Naseljevanje na zapadu, v predelih Alzacije in Lotarinške, je pričelo šele pred nekaj meseci ter se trenutno razteza na 260.000 ha zemljišča. To zemljišče je bilo doslej večinoma neizkoriščeno. Z naseljevanjem pa bo spet pridobljeno za kmetijsko proizvodnjo. Delo je posebno intenzivno v predelih okoli bivše Maginotove linije, kjer se sedaj urejajo najlepši sadovnjaki: plodne njive in travniki.

dopust, kajti Annabella si že toliko časa želi videti Indijo.

In Tyrone in Annabella sta zares odšla na dopust v Indijo. Ko sta se vrnila, ju je spet obiskal taisti novinar, proseč ju, naj mu povesta svoje vtise iz Indije. Ali tudi tokrat je Tyrone razočaral novinarja:

»Svoj dopust sem naravnost divno preživel, za kar pa gre zahvala Annabelli, ki je idealna sopotnica. Kljub temu pa moram reči, da sem raje doma, kjer imam svojo udobnost, zlasti odlično kuhinjo, kar je spet Annabellina zasluga, zakaj moja žena ni samo idealna tovarišica, ampak tudi vzorna gospodinja.«

Če se šimpanz napije šampanjca

V nekem newyorškem klubu je gospa Diligam iz Honolula priredila velik banket v proslavo zaroke njene hčere. Na banket je povabila številne odlične osebnosti. Zaradi razvedrila in pa reklame seveda je pripeljala med goste tudi šimpanza, ki se je na čudovito hiter način spoprijaznil z vsemi gosti. Ko se je razpoloženje gostov že nekoliko »sprostilo«, se je nekdo izmed gostov spomnil, da ni prav, da je šimpanz tako resen in trezen ter predlagal, da bi mu dali malo šampanjca. Koncem koncev se je poleg

gostov tudi šimpanz napil šampanjca ter slednjič celo pil »bratovščino« z nekaterimi nekoliko prenapetimi Američankami. Nenadoma pa je šimpanz kot blisk planil na neko 50 letno grofco ter jo ugriznil v prst tako močno, da je morala nemudoma iskati zdravniške pomoči. Šimpanza so takoj zvezali ter ga odpremili v Pasteurjev zavod, kjer bodo ugotovili, ali je obolel za steklino, ali pa je svoje dejanje storil v pijanosti.

Sodobno viteštvo

— Gospod, mar ste vi oni, ki je imenoval mojo ženo Ksantipo?
— Da, jaz sem.
— Hm, prosim vas, povejte mi, kaj to prav za prav pomeni.

„Oči“, ki vse vidijo

Maribor

Vsi oddelki bolnišnice so stalno prenapolnjeni

Lani je bilo 17.185 bolnikov — Večmilijsko posojilo za razširjenje

Statistika mariborske splošne bolnišnice za lansko leto nam kaže ogromno delo tega humanitarnega zavoda kljub težkim finančnim prikljam in pomanjkanju prostora. Zaradi porasta cen vsem bolniškim potrebščinam, zlasti zdravilom, živilom, kurivu, snaznim sredstvom za okoli 30% napram cenam v l. 1939. je banska uprava sicer priskočila z naknadnimi dotacijami na pomoč. Vendar pa te niso bile tako izdatne, da bi ne bila potrebna skrajna štednja in omejitve izdatkov na najpotrebnejše. Naval na bolnišnico se je zaradi gospodarske krize večal, vsi oddelki so bili stalno prenapolnjeni. Bolniki so ležali tudi na zasilnih posteljah, nosilkah, otomanih, pa tudi po 2 v eni postelji. Kljub temu pa je bilo treba še odkloniti preko 4000 oseb, ki bolniškega zdravljenja niso bile tako nujno in neobhodno potrebne. V svrhu pridobitve prostora za nove nujne slučaje je bila povprečna doba zdravljenja bolnika skrajšana, bolniki pa odpušteni v domačo nego in zdravljenje, kadar koli je to bilo mogoče. Le na ta način je bilo mogoče v teku lanskega leta sprejeti na zdravljenje in oskrbo okoli 17.000 bolnikov, to je petkrat toliko kakor leta 1920., čeprav se je medtem kapaciteta bolnišnice povečala komaj za piko polovico. Novi paviljon z 250 nadaljnjimi posteljami bo predvidoma dograjen do jeseni, s tem pa še vedno ne bo rešeno vprašanje nametnega razširjenja bolnišnice, za kar se uprava bolnišnice poteguje že 15 let. Banska uprava je sedaj odobrila načrte in sklenila najeti večmilijsko posojilo. Tako bo v prihodnjih letih zgrajena še nova porodnišnica, paviljon za tuberkulozo, novo upravno in stanovanjsko poslopje, nadzidani in preurejeni bodo paviljoni za kirurgijo in interni oddelki ter povečana centralna kuhinja. Po izvedbi tega načrta bo dobilo magdalensko predmestje popolnoma drugo lice, zlasti ko bodo regulirane tudi ceste ter se bodo morala stara mala poslopja umakniti novim modernim zgradbam in nasadom.

Mariborska bolnišnica ima kot osrednji zdravstveni zavod dravske banovine specialne oddelke za vse vrste bolezni s strokovnjaki specialisti ter z vsemi aparati moderne medicine. V ustanovi je 9 specialnih oddelkov, 2 inštituta, centralna lekarna, 3 laboratoriji, ambulanca ter uprava s 4 oddelki. Po odhodu prejšnjega ravnatelja dr. F. Hribarja, sedanega dekana medicinske fakultete v Ljubljani, načeljuje bolnišnici šef-primarij oddelka za tuberkulozo dr. F. Radšček, upravne administrativne, finančne in gospodarske posle pa vodi nadupravitelj J. Stegnar. Na zavodu je bilo stalno 26 pragmatično nameščenih zdravnikov, med njimi 17 specialistov, dalje pa tudi večje število zdravnikov volonterjev in stazistov. Nadalje je vršilo v bolnišnici službo 172 drugih uslužbencev, med katerimi je največ (70) bolniških sester.

V lanskem letu je bilo skupno na zdravljenju 17.185 bolnikov. Od teh jih je bilo odpuščenih 16.319 ozdravljenih, zboljanih ali v stacionarnem stanju, 418 jih je umrlo, 448 pa jih je ostalo v zavodu še letos. V primeri z lanskim letom se je število bolnikov povečalo za preko 800. Po uspehu zdravljenja v odstotkih je bilo 60% ozdravljenih, 32% zboljanih, 5,5% neozdravljenih, umrlo pa jih je 2,5%. Odstotek umrlivosti bi bil še nižji, ako bi odsteli vse one, ki so bili pripeljani v obupnem stanju in ki so umrli neposredno po sprejemu. Dnevno je bilo povprečno sprejetih 45 bolnikov, najmanj 10 jih je bilo dnevno ambulantno zdravljenih, 10 pa zaradi lažjega znatnega boleznj odklonjenih. Vsi ti so bili oskrbovani v 192.271 oskrbnih dneh. Povprečno je bilo poleti v oskrbi po 400—520 bolnikov, v zimskih mesecih pa 550 bolnikov. Povprečno je ostal bolnik v bolnišnici 11,7 dni.

Delo po oddelkih je bilo sledeče: Na I. kirurškem oddelku (šef-primarij dr. M. Čerňič) je bilo 4.027 bolnikov, odpuščenih 3.903, je umrlo 57 (1,4%), preostalo 67. Operacij je bilo 2.828. — Na II. kirurškem oddelku (šef-primarij dr. V. Brezovnik) je bilo 3.472 bolnikov, odpuščenih 3.378, umrlo 53 (1,5%), preostalo 41, operacij 2.304. — Na internem oddelku (šef-primarij dr. S. Lutman) je bilo 2.474 bolnikov, odpuščenih 2.213, umrlo 177 (8,2%), preostalo 84. — Na oddelku za oči, ušesne, nosne in vratne bolezni (šef-primarij dr. J. Dermovšek) je bilo 1.735 bolnikov, odpuščenih 1.166, umrlo 11 (0,7%), preostalo 58, število operacij 1.276. — Na oddelku za kožne in spolne bolezni (v. d. šefa-primarij dr. M. Vladimir) je bilo 2.248 bolnikov, odpuščenih 2.150, umrlo 23 (1,1%), preostalo 75. Na porodniško-ginekološkem oddelku (šef-primarij dr. J. Benčan) je bilo 2.150 bolnic, odpuščenih 277, umrlo 30 (1,4%), preostalo 43, operacij 1133. Otroci je bilo rojenih 784, med njimi 14 dvojčkov, mrtvorojenih 31. — Na oddelku za pljučne bolezni (šef-primarij dr. F. Radšček) je bilo 497 bolnikov, odpuščenih 431, umrlo 26 (5,2%), preostalo 40. — Na infektološkem oddelku (v. d. šefa dr. M. Medjanič) je bilo 582 bolnikov, odpuščenih 521, umrlo 41 (7%), preostalo 20. — Röntgenološki inštitut (v. d. šefa dr. S. Vakselj), ki je eden najmodernejših v Sloveniji, je izvršil pri 2.907 pacientih 4.762 pregledov. Napravljenih je bilo 7.270 slik ter izvršenih 961 obsevanj na 201 pacientu. — Patološko-anatomski inštitut (šef-prosektor dr. V. Kušar po odhodu dr. F. Hribarja) je sprejel 491 trupel, od katerih jih je bilo obduciranih 383. Izvršil pa je tudi mnogo preiskav materiala z domačega zavoda in od drugod.

Bolnišnična lekarna, ki posluje deloma kot bolnišna lekarna bolnišnice, deloma kot centralna lekarna za vse banovinske in mnoge držav-

ne zdravstvene ustanove v Sloveniji, je dobavila bolnišnici za okoli 671.000 din raznih zdravil in zdravilnih pripomočkov, drugim ustanovam pa za okroglo 980.000 din.

Od večjih inventarnih nabav v preteklem letu je treba omeniti nakup najmodernejšega röntgenskega aparata za obsevanje in globoko terapijo, tako zvanega Röntgen-bomba, ki je veljal okoli 250.000 din. Bolnišnica je dobila tudi univerzalno sterilizacijsko ognjišče za 160.000 din ter še več drugih aparatov in instrumentov. Stokovna knjižnica se je izpopolnila z raznimi deli za znesek din 28.000.

Za kurjavo in za pripravo tople vode je bolnišnica v preteklem letu porabila 1.670.000 kg premoga, 105.000 plavžarskega koksa in 80 kub. metrov drv. Plina se je potrošilo 73.250 kub. metrov, ki so stali din 146.503, za električni tok pa je bilo treba plačati 86.995

din. Porabilo se je tudi 61.160 kub. metrov vode, ki je stal 123.232 din. Največji izdatek je bil namenjen prehrani bolnikov in osebja, in sicer din 2.072.998. Povprečno je stala hrana za bolnika vsehvi prehrano osebja v prvih osmih mesecih po din 10.— na dan, v zadnjih štirih pa je poskočila na 14—15 din dnevno.

Obsežno je bilo tudi administrativno delo. Odpravljenih je bilo 143.875 spisov, za odpis stroškov je bilo predloženih 1.070 prošenj. Bolnišnica je prispevala v državni sanitetni fond okoli 46.521 din, v banovinski gradbeni fond pa 410.000 din. Kar se tiče plačevanja oskrbnih stroškov za zdravljenje bolnikov, odpade na državo 15%, na banovino 43%, na razne bolniške blagajne 29%, na samostalne zdravstvene občine 4%, na stranke in one, ki plačajo sami 8% ter na vojsko 2%.

Oddajte zbirke za zimsko pomoč

Z razglasom pod naslovom »Obnovitev tedna zimske pomoči« je mestna občina mariborska razglasila v vseh časopisih odluk kraljevske banske uprave in odbora za zimsko pomoč dravske banovine o obnovitvi tedna za nabirek prispevkov za zimsko pomoč v času od 2. do 8. februarja t. l. Temu razglasu smo dodali prošnjo vsem društvom, združenjem, ustanovam, obrtnim, trgovaškim in industrijskim podjetjem, da izvršijo zbirko v ta namen med svojimi člani, oziroma v svojih lokalih in podjetjih, dru-

štva pa da izvršijo v tem času svoje nastope in prireditve v korist »Zimske pomoči«.

Prepričani, da je naša prošnja naša pri vseh ugoden odmev, prosimo vsa društva, ustanove in podjetja, da pošljejo do 18. t. m. socialno-političnemu uradu mestnega poglavarstva, Rotovski trg 9, svoja poročila o uspehu nabirane akcije in izročijo nabrane prispevke. O poteku in uspehu nabirane tedna moramo poročati kraljevski banski upravi.

Ruski večer preložen

na nedeljo 16. februarja 1941 ob 20. uri v Narodnem domu

VINOGRADNIKI, POZOR!

V nedeljo 16. febr. ob 9. uri bo v vinoradniški solni občini zbor tukajšnje podružnice Vinarskega društva. Ob tej priliki bo predavanje, ki bo temeljito pojasnilo, kako je treba sklepati viničarsko pogodbo. Zborovanju bo prisostvoval tudi banski referent iz Ljubljane.

Vinogradniki, zadnji čas je — organizirajte se! Samo zabavljanje in nerganje med znanci in po gostilnah ne bo rešilo naše stvari. Le z močno organizacijo in z združenimi močmi se bomo dokopali do uspehov!

m. Ljudska univerza v Mariboru. Drevi ob 20. bo lahko mariborsko občinstvo spoznalo nekaj odličnih zastopnikov slovenske proze in pesništva, članov Literarnega kluba v Ljubljani. Iz svojih del bodo čitali: Brejc Jože, Čampa Ivan, Dular Jože, Kastelic Jože, Kranjec Cene, Novšak France, Severin Šali in Vipotnik Cene.

m. Oblastni odbor Aerokluba v Mariboru bo imel svoj občni zbor v nedeljo, 23. februarja, ob 10. v dvorani trgoveškega gremija, Jurčičeva 8.

* V današnji številki »Totega lista« je pričel izhajati izvirni kriminalni roman »Skrivnost lnkove palače« izpod peresa Jeana Roba-Neza. Roman je ilustriran ter bo izhajal v nadaljevanju.

* Hotel, kavarna in restavracija »Orel« soboto, 22. t. m. »domača veselica«, torek, 25. t. m. »pushta zabava«. Sreda, 26. t. m. »Kulinarica razstava« in slaničova pojedina. Vsaki dan sveže morske in sladkovodne ribe.

* Ker sta v soboto šef baleta Zukovskij in primabalerina Vasiljeva zadržana radi slavnostne predstave v Nar. gledališču v Beogradu v korist zimske pomoči se vrši »Ruski večer« v nedeljo, 16. febr., ob 20. uri v Narodnem domu.

m. Nočno lekarniško službo bosta vršili od 8. do vključno 14. febr. lekarna pri Zamorcu, Gosposka ul. 12, tel. 28-12, ter lekarna pri Angelu varuhu, Aleksandrova 33, tel. 22-13.

Vtiski dveh Pobrežanov o francoski fronti

Te dni sta se vrnila iz Francije zakonca Marica in Frano Adamič s šestletno hčerko Ireno. Nastanili so se pri ženinini materi gospe Sonnenwaldovi v Cankarjevi ulici na Pobrežju. Ker sta naša izseljenca pretrpela grozote sedanje vojne v Franciji in srečno ušla iz reke beguncev, bo njuno pripovedovanje zanimalo gotovo tudi naše čitatelje. Zato sem obiskal zakonca Adamič in ju naprosil za kratek razgovor.

»Bonjour Monsieur«, me je pri vstopu v lepo urejeno in snažno stanovanje pozdravila majhna šestletna »Francozinja«, hčerka izseljenca, ki je bila rojena v Franciji. Deklece govori večinoma samo francoski in je zelo korajžno. Ko sem razložil namen svojega obiska, mi je gospa Adamičeva radevolje pripovedovala o svojem življenju v Franciji.

Njen mož je odšel v Francijo za delom že leta 1930. Kot izvrsten ključavničar je delo takoj dobil v strojnični tovarne cementa v Nevilleu. Leto kasneje mu je sledila tudi žena. Uredila sta si udobno družinsko življenje, saj je mož prav dobro zaslužil. Prva leta je zaslužil na dan povprečno 150 do 200 din, za življenje pa sta porabila samo okoli 50 din. Zato sta si lahko kmalu prihranila toliko, da sta si štiri leta kasneje kupila na Pobrežju v Cankarjevi ulici lepo hišico, kajti zmerom sta mislila na povratek v domovino. Čeprav se jima je v Franciji dobro godilo. Leta 1935. se jima je rodila hčerka Irena, ki je postala prava »Fran-

cozinja«, saj je bila šest let med samimi Francozi. Pa tudi zakonca Adamičeva govorita dobro francoski in si je gospa med pripovedovanjem vedno pomagala s francosko frazeologijo.

Bolj kot njuno življenje v mirnem času me je zanimalo, kako sta dočakala vojno v Franciji. »Dobro se spominjam še tistega usodnega 18. maja, ko nas je zahtevala vojna vihra«, je z globokim vzdihom pričela pripovedovati francoska izseljenka. Takrat se je pričel njihov križev pot. Dve noči so preživeli v nekem podzemeljskem jarku, okoli katerega so noč in dan padale bombe in granate. Mnoge kraje so skoraj izenačili z zemljo. Nazadnje so se odločili za beg. Vse kar sta imela, sta spravila na dve kolesi, hčerko sta posadila sredi med nje in pričelo se je potovanje brez cilja. Na poti so srečavali mnogo vojaštva, motoriziranih edinic, kupe mrtvecev, nad njimi so krožila sovražna in domača letala, zdaj pa zdaj so se slišale strahovite eksplozije in grozotni kriki ranjenec. Vse ceste in poti so bile prenatrpane z begunci. Predirajoči vojaki so pognali v zrak vsako motorno vozilo, ki so ga srečavali na poti. Francozi pa so lovili razkropljene francoske vojaše in jih s strojnimi silili, da so se vnovič oprijeli orožja.

Begunci so stradali. Adamičeva je pripovedovala, da so 13 dni bežali, pa niso okusili niti grizljaja kruha. Jedli so le krompir, če so ga mogli kje izkopati na polju, in ubite kokoši so pekli. Najhuje je bilo za otoka, ker ni bilo nikjer dobiti

Državna razr. loterija

GLAVNO ZREBANJE RAZREDNE LOTERIJE

5. dan glavnega zrebanja.

Din 80.000.—	83348
Din 60.000.—	17386 28964
Din 50.000.—	6353
Din 30.000.—	17798 19836 25125
Din 24.000.—	93797
Din 20.000.—	54344
Din 16.000.—	42196 49709
Din 12.000.—	32733 64157 77847
Din 10.000.—	
3022 9309 15402 31569 31728 56325 47759	
75267 48530 86739 97500	
Din 8000.—	
2435 7658 8366 11686 21143 23672 35194	
37051 37317 42831 48555 59700 63396 66120	
76931 84419	
Din 6000.—	
1110 9709 12822 15791 21636 40794 41433	
45187 45502 49891 55798 77540 89515 96742	
Din 5000.—	
3165 20504 31966 34907 41931 46451 55121	
56892 69188 71782 77417 83452 85293 89169	
93431 95437 98056	
Din 4000.—	
8473 14785 15700 20671 24370 25541 32450	
33109 35664 37402 38819 40034 40674 49418	
53399 58351 56688 68742 81435 82014 83401	
86079 87583	

(Brez jamstva.)

Nadalje je bilo izžrebanih še veliko število dobitkov po din 1000.—

Vsi oni, ki so zadeli dobitke v naši kolekturi, naj predložijo srečke takoj v izplačilo. — Nove srečke so še na razpolago.

Pri nas kupljena srečka štev. 46887 je zadela din 10.000.—

Bančna poslovalnica DEZJAK, Maribor
Gosposka ulica 25 (tel. 20-97)

Narodno gledališče

Petek, 14. febr.: zaprto.
Sobota, 15. febr., ob 20.: »Na dnu«. Zadnjič. Globoko znižane cene.
Nedelja, 16. febr., ob 15.: »Habakuk«. — Ob 20.: »Sumljiva oseba«.
Konec tedna v gledališču. V soboto zvečer se še enkrat ponovi toda neprekinjeno zadnjič in ob globoko znižanih cenah Gorkega slovita dramska slika »Na dnu«, s katero so naši igralci pred kratkim v Ljubljani dosegli tako lep uspeh. V nedeljo popoldne zopet »Habakuk«, zvečer pa prav tako nad vse uspela in zabavna Nušičeva komedija »Sumljiva oseba«.

Kino v Mariboru

* ESPLANADE KINO. »Med dvema očeta«, češki film prekrasne vsebine s priljubljeno Stepičkovo v glavni vlogi.
* GRAJSKI KINO. Danes veliki film iz afriškega pragozda »Kongo Ekspres«. Willy Birgel, Marianne Hoppe, Rene Deltgen.
* UNION KINO. Do ponedeljka »Milijonar Andy Hardy« z družino Hardy v glavnih vlogah. Salve smeha.
* KINO STUDENCI. Od 14. do 16. febr. velenapeti film »Vampir Zapad« s priljubljeno igralko Marlene Dietrich.
* ZVOČNI KINO POBREZJE. 15. in 16. febr. »Nismo vsi angeli«. Heinz Rühmann. Smeh.

mleka. Tako so prišli do Beaupaumea, kjer so naleteli na alžirske črnce, ki so bili izvrstni in neustrašni vojaki. Tam je bil najhujši frontni ogenj. Reka beguncev se je morala obrniti in se vrniti nazaj proti Valenciemesu.

Prišli so do Cambraia, kjer so se spet znašli v frontnem ognju. Begunci so pretrpeli toliko strahu, da so mnogi zblazneli, drugi so si sami končali življenje, ljudje z močnimi živci pa so neustrašno srečno prešli najhujši ogenj in se vrnili na svoje domove, kjer je bombardiranje že ponehalo, ker se je frontna črta zelo naglo spreminjala. Adamičeva mi je pripovedovala o neredih med begunci, ki so bili prepuščeni usodi in cesti. Bolj so bežali, bolj so se bližali ognju, kajti vedno so se vrteli okoli frontne črte.

Adamičevi so končno le prišli nazaj v Neville, kjer je bila tovarna, v kateri je delal mož, porušena. Njuna hišica je bila tudi do polovice upeljena. Dela je bilo dovolj in Adamič je bil zaposlen kot strokovnjak na kolodvoru pri popraviljanju strojev in lokomotiv. Toda zavlada je strahovita lakota. Ni bilo kruha, niti mleka, niti moke, še manj pa mesa. Zato sta se Adamičeva odločila za vrnitev v domovino. Dobila sta dovoljenje za odhod in srečno prišla domov. Prinesla ništa ničesar, ker sta morala vse prodati, da sta imela sredstva za potovanje. Sedaj je g. Franc Adamič zaposlen kot šofer in ključavničar v garažah mestnega avtobusa.

-ig

Mariborske vesti

m. Sah. klub „Vidmar“. Rezultati 4. kola turnirja II. moštv: Dobriša—V. Audič 0:1. Pirošek—Poš 0:1. Valand—Kamenski 1:0. Hvalič—Cafuta 1:0. Smole—Maksimović pol prot. ipol. Audič J.—Fičko 1:0. Lukeš B.—Mastnak 1:0. Janševc—Brkljačič pol prot. ipol. Po 4. kolu vodita Audič V. in Lukeš B. s 4 točkami. — Na brzoturnirju, ki se ga je udeležilo 13 članov, je zmagal Peče z 12 točkami, sledi Audič J. 8 in pol, Audič V., Janševc in Poš 7 in pol itd.

m. Predstojništvo mestne policije v Mariboru opozarja lastnike biciklov iz Maribora, da poteče 28. februarja 1941 rok za prijavo biciklov za leto 1941. Zato naj takoj vložijo prijave pri policiji Slomškov trg št. 1 soba št. 4 med uradnimi urami, t. j. od 8. do 12. Po 1. marcu 1941 bodo zamudniki morali plačati poleg redne takse še občno kazensko takso.

* Hotel Zamore, danes razne ribje specialitete.

m. Večje število pekovski pomočnikov v Mariboru je bilo v zadnjih dneh odpuščenih, ker se je v pekarnah po uvedbi krušnih nakaznic zmanjšala prodaja kruha mestnim odjemalcem, ravno tako pa so peki prizadeti, ker ne morejo več prodajati v okolici, kamor so ga doslej pošiljali več kot tretjino.

m. Razburjenje je povzročilo med mariborskimi gospodinjami, da nekateri slaninari na mariborskem živilskem trgu niso hoteli prodajati slanine v manjših količinah ko 10 kg, s čimer so predvsem prizadete revnejše družine. Neki slaninar pa je v kratkem času dvignil ceno od 24 na 26 din za kilogram. Nastalo je razburjenje, tako da je moral posredovati stražnik. Na živilskem trgu bo treba še poostriji kontrolo cen, ker tako postopanje močno občutijo zlasti gospodarsko šibkejši sloji.

m. Tridnevni popoldanski tečaj za posestnike malih vrtov o pridelovanju zelenjave in sadja bo na Banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru od 20. do 22. februarja t. l. Tečaj je teoretičen in brezplačen ter traja vsaki dan od 15. do 19.

m. Mož in žena sta se sprla v neki točilnici na Koroški cesti. Mož je udaril ženo po glavi z roko, ona pa mu je vrnila z vrčkom za pivo, tako da se je razbil. Ker pozneje ni hotela vrčka plačati, je moral intervenirati stražnik.

m. Denarnico s krušno karto in občinskimi potrdilom na ime Ivana Gajzarja, bolničarja s Pobrežja, je našel Ivan Pukel, prodajalec bencina v Mlinski ulici.

m. Vrečo s 7 in pol kilograma koruznega zdroba je našel na Koroški cesti Cerin Auton ml., tapetnik, Koroška 8, kjer lahko lastnik vrečo dobi.

m. S kolesa je padla na poledeneli cesti tkalka Ana Divjakova iz Radvanja ter se poškodovala po čelu.

Sport

SMUČARSKÉ TEKME SOKOLA I.

Sokolsko društvo Maribor I. je priredilo pri Sokolski planinski koči na Pohorju smučarska tekmovanja, pri katerih je sodelovalo 30 tekmovalcev, večinoma članov Sokola I. Odziv sosednjih društev je bil slab, vendar pa je prireditev prav lepo uspela.

Tekme so se začele ob 10. pod vodstvom br. Ledineka in Cerkveniča ter sestre Orešičeve, dale so naslednje rezultate:

Tekem v slalomu se je udeležilo 14 bratov; plasma je sledeč: 1. Babič Vlado, 2. Kolar Jože (oba Sokol I), 3. Srebotnjak (Sokol-matica), ostala mesta so zasedli člani in naraščajniki Sokola I.

V smuku so tekmovali članice, naraščajnice in nižji naraščajniki na progi 1 km pol km, vrstni red najboljših je

tale: pri članicah in naraščajnicah: 1. Černič Staza (Sokol-matica), 2. Zadnik Danica (Sokol I), 3. Jelen Sonja (Sokol Tezno), 4. Orešič Marijeta (Sokol I), pri nižjem naraščaju: 1. Žorž Franjo, 2. Šušteršič Leo (oba Sokol I), 3. Dobnik Milan (Sokol Tezno).

Doseženi časi so bili kljub težki progji prav dobri. Progo je trasiral br. Zadnik.

OBVEZNIKI TELESNE VZGOJE BODO TEKMOVALI NA GOLTEH

Snežne razmere pri Celjski koči so se zaradi južnega vremena precej poslabšale, zaradi tega je medmestno smučarsko tekmovanje obveznikov telesne vzgoje prestavljeno na Golte, sicer pa se vse vrši po istem sporodu. Za zunanje udeležence je najprimernejša zveza z Mozirjem iz Celja z avtobusom, ki odhaja ob 11.16 izpred celjskega kolodvora. Kdor hoče potovati z vlakom, pa mora izstopiti na postaji v Smartnem ob Paki ter nadaljevati vožnjo z avtobusom do Mozirja. Zvezo s tem avtobusom imajo jutranji, popoldanski in večerni savinjski vlaki.

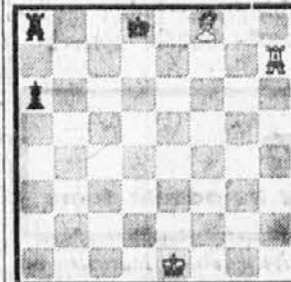
s. Hrvatska hokejska reprezentanca je gostovala v Bratislavi proti slovaški ter izgubila tekmo z 1:6.

s. Občni zbor Koroške kolesarske podzveze v Slovenjgradcu bo v nedeljo, 16. febr., ob 16. v posebni sobi restavracije Golob-Tišler.

Sah

31. šahovski oreh

Šahovskega komponista in umetnika K. A. Kubbla že poznate, kajne? Mojstra, ki nič ne zaostaja za genialnim Rinckom. Kadar koli vam pride v roke njegova umetnina, vselej se znova in znova navdušite zanj. Poglejte naslednjo njegovo mišno stvarco! Beli: Ke1, Th7 in Lf8. Črni: Kd8, Ta8 in kmet na a6. Beli na potezi zmagata. Material je tako reducirán, položaj tako znan in enostaven, da vas utegne Kubblova zahteva resnično presenetiti. Ali ne? Kako tudi ne: v praktični partiji bi se nasprotnika v tej poziciji verjetno pobotala za remis. Kubbel pa je poln muh in blestečih domislic. Poskusite mu priti do dna. Stvar je tudi za praktično igro hudo poučna!

Beli na potezi zmagata. Material je tako reducirán, položaj tako znan in enostaven, da vas utegne Kubblova zahteva resnično presenetiti. Ali ne? Kako tudi ne: v praktični partiji bi se nasprotnika v tej poziciji verjetno pobotala za remis. Kubbel pa je poln muh in blestečih domislic. Poskusite mu priti do dna. Stvar je tudi za praktično igro hudo poučna!

Rešitev 30. šahovskega oreha

H. Rinck: (Beli: Kc7, Tc2, La4 in kmet a6. Črni: Ka8, Dd1, Lf3 in kmet a7 in b7). Beli na potezi remizira: 1. Lc6!, Lxc6 (še najbolje) 2. Td2!, Dxd2 (druga ni, sicer beli še dobi) 3. axb7+, Lxb7 in beli je pat. Lepo, kajne? Gotovo vas je Rinck navdušil.

Med 36 poslanimi rešitvami je bilo 22 pravih. Pravilno so rešili: A. Jakolič, A. Manfreda, dr. R. Klasine, M. Verk, D. Bergež, L. Gabrijan, vsi iz Maribora; J. Sasel in L. Zajc iz Ljubljane; J. Schneider, S. Cijan, F. Jerič, F. Grein iz Celja; J. Linbeck, Domžale; dr. Senčar, Prevalje; F. Detiček, Smarje pri Jelšah; V. Hajtnik, Slovenjgradec; T. Kočan, Mežica; Mg. Hočevar, Radeče; F. Škarabot, Murska Sobota; J. Jordan, Sv. Jurij ob Ščavnici; E. Planinc in B. Mijanovič, Meža. Zreb je naklonil nagrado — Simon Jenko „Pesmi“ — Srečku Jeriču, dijaku v Celju, Cankarjeva 9.

Kupon za šahovsko nagrado
„Večernik“, 14. februarja 1941

MALI OGLASI

KAM, KJE?

do 20 besed 20 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din

HALO! POZOR!
Od danes naprej dobite vsak petek, soboto in nedeljo sveže male ribice v gostilni Kader na Ruški cesti; ter pristna štajerska in dalmatinska vina po najnižjih cenah.
22802-1

SLUŽBO DOBI

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

PLAČILNA NATAKARICA
Boljši hotel na Gorenjskem potrebuje takoj, prvovrstno moč. Znanje jezikov, Celoletna sezona. Na račun. Vse ostalo po dogovoru. Ponudbe poslati p. »Prvovrstna moč« na oglasni oddelček »Večernika«
22738-2

Iščem zdravo perfektno **GOSPODINJSKO POMOČNICO**

z dobrimi spričevali. Vprašati samo od 4. do 5. popoldne Dr. Pretner, Ciril-Metodova ul. 18. k 22807-2

VAJENCI (KE)

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

FRIZERSKA VAJENKA
se sprejme takoj. Frizerski salon »Krista«, Čafova 1.
22772-4

SOBO ODDA

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

PRAZNO SOBO
oddam starejšemu gospodu, upokoencu. Arzenšek, Aleksandrova c. 3-I. dvorišče, zra ven pivovarne.
22803-8

POSEST

do 20 besed 20 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din

Kupim **PARCELO**
v Hočah poleg postaje. 1000 kvad. m ali več. Ponudbe z navodno ceno pod »Hoče« na oglasni oddelček »Večernika«.
22785-11

SPECERIJSKA TRGOVINA
se prodaja. Cvetlična ul. 29.
22774-11

OBRT - TRGOVINA

do 20 besed 20 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din

Prijavite naročilo na **MODRO GALICO**
Kmetijski družbi, Maribor-Melje, tel. 20-83. 22809-13

Sprejem dve pridni DEKLETI

delavni in čisti, ena mora znati samostojno kuhati. Maistrova 11. Tezno. 22781-2

ŽENSKI KOTIČEK

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

SREBRNO LISICO
kupi Božič, Koroška c. 3.
22777-18

GLASBILA

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Naprodaj 6+2 cevni **RADIO**
Koroška 63. 22794-20

Prodaj dobro **OHRANJEN RADIO**
proti takojšnjemu plačilu. Pre mož, Gajeva 9. 22795-20

VOZILA

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

MOTORNO KOLO
znamke »Saks« poceni prodam. Mlinska ul. 9-II. vrata 1
22779-22

ŽIVALI

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Proda se **KRAVA**
dobra mlekarica. Rogina, Slivnica pri Mariboru.
22805-24

IZGUBLJENO

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

BELI ANGLEŠKI GETTA
z rjavimi pegami se je izgubil. Najditelj naj ga odda proti nagradi. Maistrov 9-IV
22787-27

RAZNO

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

ZELO VAŽNO
Najugodnejše kupite vse vrvarske izdelke v vrvarni Strašek, Koroška c. 39. Istotam oddam takoj prazno sepirano sobo.
22788-28

Nogavice traine

po »Nimela« kopeli

»NIMELA«
proprežuje
apuščenju
petelj (zank)
Din 30.—
»NIMELA«
SAMOPRODAJA
CELJE, poštni predaj 2
Dobi se v drogerijah in trgovinah

Naročniki kupujte pri naših inseren-
kupujte tih ter oglašujte

Oddajte

MALE OGLASE

za sobotno-nedeljsko številko
»Večernika« čimprej v tednu,
najkasneje do

petka 1/2 7. zvečer,

ker so do tedaj oddani mali oglasi
brez posebne pristojbine in zato
cenejši, kakor v soboto do 9. ure
dopoldan oddani.

»VEČERNIK«

Oglasni oddelček.

Važno za vsakega kinoobiskovalca, zlasti pa za ljubitelje dobrih filmov!

V drugi polovici tega meseca prinašamo zaporedno tri odlične filme in sicer:

Od petka 14. do vključno 19.
Biser češke produkcije:

Med dvema
četama

V glavni vlogi: STEPNIKOVA, H. HAAS, J. BUDSKY in drugi odlični igralci

Film prekrasne vsebine, film nepozabne lepote. Umetnina, kakršno zamore samo slovanska duša. Brez pretiravanja ali reklame najbolj uspeli in najlepši češki film vseh filmov, ki prekaša celo svoječasnno mojstrsko delo »Pater Vojtech«.

Film, ki naj si ga vsakdo ogleda.

Od četrta 20. do nedelje 23.

Deževje prihaja

(KISE DOLAZE — SEN INDIJE)

Ker smo morali zadnjič prekiniti predvajanje tega grandioznega ameriškega filma, nam je uspelo, da ga zopet stavimo na spored in s tem ustrezemo splošni želji naših obiskovalcev.

Film mistične Indije, film, kakršnih se vidi le vsakih 10 let.

Od ponedeljka 24. do petka 28.

Triumf pravice

(PLATNO IZ IRSKE.)

V glavni vlogi: OTTO TRESSLER, OSKAR SIMA, TIBOR V. HALMAY- GEORG ALEKSANDER, IRENA MEYENDORF, ROLF WANKA...

Sijajni veseli in zabavni dunajski film, dunajskega humorja in razpoloženja. Film iz »starega« Dunaja, film, katerega dejanje se vrši v predvojni dobi pred svetovno vojno, film, kakršnih smo si vedno želeli.

Film za razvedrilo, film za staro in mlado!

Telefon 25-29

KINO ESPLANADE

Telefon 25-29

Izdaja in ureja ADOLF RIBNIKAR v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru. — Oglasi po ceniku — Rokopis se ne vračajo. — Uredništvo in uprava: Maribor, Kopališka ulica 6. — Telefon uredništva šte. 25-67 in uprave šte. 28-67. — Poštni čekovni račun šte. 11. 409.